

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

HET LIDMAATSCHAP der Vereeniging bedraagt f5.— 's jaars (minimum) met inbegrip van kosteloze toezending van het Koloniaal Weekblad.

INHOUD: J. van der Schuyt† — Zomer en zomersche propaganda. — Nogmaals Oost en West. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvljt. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. — I Uit de Europeesche Pers, II Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch literatuur-overzicht. — Suriname — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Mededeelingen. — In Nederland aangekomen verlofgangers. — Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië. — Met pensioen. — Van onze adverteerders — Mutatiestaat van 14 tot 21 Mei 1930.

J. VAN DER SCHUYT†

Den 17en Mei j.l. overleed ten huize Westhoff te Rijswijk mejuffrouw J. van der Schuyt, in den ouderdom van 72 jaren.

De overledene heeft vele jaren zitting gehad in het Hoofdbestuur onzer Vereeniging in welk college hare adviezen en inlichtingen, gegrond op kennis en ervaring, steeds zeer op prijs gesteld werden.

In 1924 zag zij zich genoopt, wegens gezondheidsredenen — vermindering van het gezichtsvermogen — haar zetel ter beschikking te stellen, maar onverflauwd bleef hare belangstelling in het wedervaren der Vereeniging dat zij nauwgezet bleef volgen. Zoo o.m. verzuimde zij nimmer de uitvoeringen der Haagsche afdeling bij te wonen, zoolang hare gezondheid zulks toeliet.

Met het verscheiden van mejuffr. v. d. Schuyt verliest de Vereeniging een haar zeer toegedaan lid; hare nagedachtenis blijft bij „Oost en West” in eerbiedige herinnering.

HET HOOFDBESTUUR.

Zomer en zomersche propaganda.

Nóg snijdt, fel, bij dagen, de snerpende Noorden- of Oostenwind door „merg en been”; nóg giert hij over deze lage landen, onmeedoogend striemend al wat leeft. Maar die heerschappij heeft (reeds) afgedaan; de zomer is op komst en, hoe onzeker alles, deze nabije toekomst is ons.

Eenmaal daar — als altoos lang verheid — schrijft hij het sociale leven een rustpoos voor, na welker ommekomst het werk krachtig hervat wordt. Krachtig, want de hoeveelheid der in den grooten molen te vermalen stof stapelt zich al meer op en de aan te wenden beweegkracht moet daarmee evenredig vermogen ontwikkelen.

In die periode dan van — onvolkomen — rust dat de teisterende winden afscheid genomen hebben, verstilt het geraas der molenwieken tot behaaglijk zoemen; het werk gaat voort, maar met halve kracht. Men kan spreken en verstaan, beschouwen en overwegen. Er is rust; het handelen heeft neiging terug te gaan tot haar eerste begin: overdenken, bespiegelen.

Deze algemeenheid, hier verbijzonderende, geschiedt dit, natuurlijk, ten opzichte van onze Vereeniging. Als in het maatschappelijk leven rondom in al z'n uitingen treedt, in de komende dagen van respijt, ook voor onze Vereeniging, voor allen die daarin leiden, redigeeren en administrateeren, een dienovereenkomstige arbeidsfeer in. Een lichte zwenking in de methode. Beraadslaging komt meer op den voorgrond te staan, in afwachting van de

hernieuwde actie straks, als de zomersche vroegden voorbij zijn. Een andere vorm. Ook in zoo voornaam deel van het werk, de propaganda welke intusschen nimmer verslappen mag. Propaganda voor het beginsel, voor het doorvoeren ervan, voor het ingang doen vinden. Maar ook hierin verandering, in zomertijd. Eischt propaganda voortdurende zorg, waakzaamheid en activiteit allereerst van hen, wier taak het is te trachten te Vereeniging hooger en bloei bij te brengen, zeker mag in deze op de medewerking der leden zelve, die met hen één geheel vormen, gerekend worden in dezen zin dan dat zij door aanwerving van leden en begunstigers en, waar mogelijk, door aanprijzing van 't Koloniaal Weekblad, 't Orgaan dat de Vereeniging naar buiten uitdraagt, dien bloei mede helpen bevorderen. Zij kunnen dit zoo gemakkelijk doen juist in den, verandering van omgeving bezorgenden, zomertijd die om vele redenen — nadere omschrijving is onnoodig en overbodig — daarvoor zoo gunstig is. . . . Moge men hieraan indachtig zijn, ten bate der Vereeniging als organisatie, ten bate van haar beginsel bovenal, dat uitgedrukt is in onze nieuwe kernspreuk:

„Oost en West en Nederland
Krachtig door het Rijksverband.”

Nogmaals Oost en West.

door

W. R. MENKMAN.

Ons volk houdt er van zich te oriënteeren en het doet dit bij voorkeur in de letterlijke betekenis, n.l. door zich te richten naar het Oosten. Lang hebben wij meer gekeken naar de Duitsche dan naar de Angelsaksische landen, meer naar Azië dan naar Amerika, meer naar Indië dan naar de West. Tabé zegt de Hollandsche werkmans tegen zijn kameraad, want met den Oost is een ieder meer of minder vertrouwd, maar de nieuwe wereld is voor de groote massa hier te lande nog in verrassende mate terra incognita. Kunnen wij niet in een onzer grootste dagbladen geregeld de berichten uit het tot Noord-Amerika behoorende Mexico vermeld vinden onder de rubriek Zuid- en Centraal-Amerika en verwart onze pers niet wel eens de Dominicaansche Republiek met het Britsch-Westindische eiland Dominica, of rangschikt zij Haïti niet wel eens onder de Latijnsch-Amerikaansche landen? Kleinigheden — zeker — maar toch wel teekenende kleinigheden.

Toch hebben wij als zeevarende natie ten minste even lang reeds betrekkingen met de Amerika's als met Oost-Azië, toch hadden onze nederzettingen in de nieuwe wereld meer het karakter van volkplantingen dan die in Indië, toch zijn twee van de vijf eenheden waaruit het koninkrijk der Nederlanden bestaat Amerikaansche gewesten.

Wel is waar staan Suriname en Curaçao verre achter bij Nederlandsch-Indië, wat betreft uitgestrektheid van grondgebied en sterkte van bevolking, wel zijn er minder Europeesche Nederlanders gevestigd, is er minder moederlandsch kapitaal belegd en wordt er minder geld verdiend, maar ondanks dit alles — of misschien juist daarom — verdienen onze Westindische gebieden meer aandacht dan hun meestal ten deel valt. Al te vaak nog, wanneer algemeene Nederlandsche koloniale aangelegenheden worden behandeld, komt de West veel meer achteraan dan eigenlijk wel gemotiveerd is.

Het is om deze reden dat het artikel van Mr. Drs. P. A. F. Blom in het Koloniaal Weekblad van 27 Maart tot en met 8 Mei j.l. over onze nationale scheepvaart op Nederlandsch Oost- en West-Indië mij aanleiding geeft eenige opmerkingen te publiceeren, op onze Westindische scheepvaart van den nieuweren tijd betrekking hebbende.

Allereerst moge ik enkele onjuistheden signaleeren in het hooger bedoelde artikel: de Bovenwindsche Eilanden zijn nimmer opgenomen geweest in het vaarplan van den stoomvaartdienst op Suri-

ALLE INLICHTINGEN GRATIS!

VESTIGT U TE HILVERSUM!!

„OLTHOFF'S LAND- & WONINGBUREAU”
LANGESTRAAT 67 TEL. 1763

VRAAGT WONINGGIDS!

5295

GELDBELEGGING

Uiterst soliede gebouwde huizen te koop.
Hypotheek voorhanden.

Ons kantoor belast zich tevens met het administrateeren Uwer huizen.

Aanbevolen door „Oost en West”

N.V. Bouw- en Woningbureau „ESCAMP”

Laan van Meerdervoort 341 — Den Haag
TELEFOON 90336

5236

GEVESTIGD

te 's-Gravenhage.

Bezuidenhout 37 - Tel. 73872

Dr. H. W. REICH,

Arts en Arzt.

5425

Instituut voor Stralenbehandeling

volgens methode Dr. F. G. Zeileis-Gallspach.

Geopend werkdagen

behalve Zaterdags van 9—1 en 3—5

RESTAURANT EN PENSION BAZARSTRAAT 17-19 DEN HAAG

Het huis voor goed en goedkoop eten

Lunch, Diner en à la Carte
H. WEILEMANN, v/h Chef-Kok „KEMPINSKI”

5419

Het Weekblad dat sinds 55 jaar aan de spits gaat der Ned. Geïllustreerde bladen, is:

EIGEN HAARD

EIGEN HAARD

dat uitmunt door smaakvolle verzorging en boeienden inhoud, mag daarom in geen huiskamer ontbreken

Doet daarom, wat Uwe ouders reeds deden en abonneert U op den huisvriend van jong en oud

EIGEN HAARD

GRONINGEN

N.V. Bemiddelings-Kantoor

Directeur R. VOS Sr.

Z.Z. Vischmarkt 14a. — Tel. 624.

Woningbureau

5395

Assurantiekantoor

Adviezen

Informatiën

Vraagt gratis toezending Woninggids

N.V. MESDAG & Zn's EFFECTENKANTOOR

OUDE BOTERINGESTRAAT 17 - GRONINGEN

GEVESTIGD 1850

Directie: Mr. J. KOOL en Mr. G. MESDAG

Deposito - Rekening-Courant - Vreemde Bankpapier - Reiscredietbrieven - Assurantiën Kluisinrichting - Bewaarplaats voor koffers en eigen brandkasten. 5151

J. BECKER - GRONINGEN

Oude Ebbingestr. 52 - Tel. 997 - Opgericht 1875

Speciale Magazijnen voor

Verlichting - Verwarming en Sanitair

VAKKUNDIG PERSONEEL 5150

Linnenmagazijn „T SPINNEWIEL”

L. VAN POPPEL — GRONINGEN
Oude Boteringestraat 14. Telefoon 3576
TAFEL- EN BEDLINNEN
TRICOTGOEDEREN
HUISHOUDGOED - BÉBÉGOED
Beslist krimprijke wollen Ondergoederen — Indische uitrustingen — Huwelijks- en Bébé-uitzetten — Prima kwaliteiten - Billijke prijzen 5148

BEZOEKT ZUIDLAREN

(Drente bij Groningen)

HOTEL VAN ESS

EERSTERANGS FAMILIEHOTEL
GARAGE :: TELEFOON 1

5149

LEIDEN

W. F. ENGELS

HEERENGRACHT 60 - LEIDEN - TELEFOON 223

LOOD- EN ZINKWERKEN
GAS- EN WATERLEIDING 5172

SANITAIRE INRICHTINGEN

H. C. VREEKEN - LEIDEN

RIJNSBURGERWEG 121 - TELEF. 2007

KOLONIALE WAREN COMESTIBLES

FIJNE VLEESCHWAREN 5176

DELICATESSEN — WIJNEN — ZUIDVRUCHTEN

VOOR LEIDEN EN OMSTREKEN IS HET BROOD UIT DE BROODFABRIEK

„DE ZEEUW”

5175 HET MEEST GEVRAAGD

KORTE MARE 22 — TELEFOON 1411

VIOOL-INSTITUUT

Directeur ADOLF BRUNT - Nieuwe Rijn 10, Leiden

PRIVÉ-LESSEN: 5178

Aanvangklasse vanaf f 4. — p. m.
Middelklasse vanaf „ 5. — p. m.
Kunstklasse vanaf „ 6. — p. m.
Soloklasse vanaf „ 7. — p. m.

N.V. „MEUBELKUNST”

MODERNE WONINGINRICHTINGEN

„Indanthren” Meubel- en Gordijnstoffen

Meubelen naar ontwerp van A. Lucas, Meubelarchitect. Eigen fabriek. — Werkplaats: Witte-Rozenstraat 27.

Toonkamers: 5173

WITTE-ROZENSTRAAT 36 - LEIDEN - TEL. 524

HAARLEM

Stoom-, Wasch- en Strijkinrichting W. H. KLOES & ZONEN

Scheepmakersdijk No. 32

Telefoon 13592 — Haarlem

Speciale Afdeling FIJNGOED

5165

H. J. FEIJE

HAARLEM - TELEF. 11292

Speciaal ingericht voor Verhuizingen en Bergplaats voor inboedels - Stalhouderij Begravenisonderneming Goederenvervoer

Eigen Motorbooten voor passagiers en vrachtdienst 5164

PROFANE EN RELIGIEUZE KUNST 5169

B. H. STEFFENS

ZIJLSTRAAT 65 - TEL. 14340 - HAARLEM

ETSEN EN GRAVURES

W. C. BERGISCH - BANDAGIST

NASSAUSTRAAT 12rd - TEL. 11288 - HAARLEM

BREUK- EN BUIKBANDEN NAAR MAAT

Specialiteit in Corset-Buikband-Combinatie

Alleenverkoop voor Haarlem en omstreken van de MEYRIGNAC BREUKBANDEN. 5159

VAN BREEMEN'S BRANDSTOFFENHANDEL

NEEMT PROEF MET ONZE

EERSTE KWALITEITEN

BAKENESSERGRACHT 78 SCHOUWTJESLAAN 23

Telef. 10070 Telef. 10848

HAARLEM

5168

K. E. van Huizen & Co. - Haarlem

Zijlstraat 6 - Tel. 10630 - Postgiro 10635

PINDA'S

5167

Studentenhaver - Walnoten - Hazelnoten

Haarlem's Muziek-Instituut

Dir.: NICO HOOGERWERF

GEBOUW „CAECILIA” - JANSSTRAAT Nos. 48-50

SPREEKUR ELKEN WOENSDAGAVOND 7-8 UUR

Onderwijs wordt op elk instrument gegeven, zoowel aan vak- als niet-vakstudeerenden. Prospectus op aanvraag verkrijgbaar. Privé spreekuur iederen dag tusschen 12 en 1 uur. Koninginneweg 54, Haarlem. 5217

ABR. MEIJER

GROOTE HOUTSTRAAT 16 - HAARLEM - TELEF. 10476

OUDESTE SPECIAAL ADRES VOOR

JAEGER ONDERGOEDEREN: Merk Jansen & Tilanus

„ Wilh. Bengel Söhne

DAMES ONDERGOEDEREN „ Ribana

„ Miranda

KOUSEN EN SOKKEN 5162

J. SMIT & ZONEN
HAARLEM

Smedestraat 45 - Wagenweg 108
Telef. 10876 Telef. 11633

Botermarkt 19
Telef. 12133 5160

Fa. Hk. VAN NIEL Czn. - SCHILDERS

Schagchelstraat 30-32 - Telef. 11404 - Haarlem

Opgericht 1857

5155

Laat uw schilderwerk door onze firma uitvoeren en wij garandeeren U dan, dat U in alle opzichten tevreden zult zijn

FOTOGRAFIE
FORTGENS
HAARLEM

GED-OUDEGRACHT
26
TELEF.

5156

15151

UW ADRES

voor opnamen
aan HUIS en in
het ATELIER

Fa. A. BLOKDIJK & Zn. - HAARLEM

Opgericht 1900 - Gasthuisstraat 17 - Tel. 1024

LOOD- EN ZINKWERKERS

Sanitaire inrichtingen - Koud- en Warmwater-, Gas- en Electriche leidingen. 5158

CLICHÉFABRIEK „GRAVURA”

DEN HAAG ROTTERDAM
Krayenhoffstraat 34 Wolfshoek 2-3
Levert Clichés voor de Boekdrukkerijen.
Autotypie clichés . . . 3 cent per c.M.²
Lijn clichés 2 cent per c.M.²

52-3

**GERESERVEERD VOOR
DE FA. SCHRÖDER
DEN HAAG**

BERGEN OP ZOOM

5226

Corn. Andriessen

GEDIPL. HORLOGEMAKER

BERGEN-OP-ZOOM

hoek Boschstraat - Markt 22

TELEFOON 288

5214

KUNSTHANDEL GOOSEN

OMLIJSTINGEN IN ALLE SOORTEN
SCHILDERIJEN - ETSEN - PLATEN
KUNSTGLAS - PORSELEIN - AARDEWERK
5215 BEZOEK ONZE MAGAZIJNEN:
BERGEN OP ZOOM - FORTUINSTR. 9-11

name, noch Curaçao en dat van het „bacoven (bananen) lijntje”.

Dat reeds in 1827 een Nederlandsch stoomvaartuig — Hr. Ms. stoompacket Curaçao — een reis volbracht van hier naar Suriname en Curaçao is een feit waarmede men gaarne ieder overzicht — hoe beknopt ook — van de geschiedenis onze koloniale stoomvaartdiensten zou zien aanvangen. De Nederlanders zijn hiermede verschillende — zoo niet alle — andere naties vóór geweest, wat betreft de transatlantische vaart door middel van schepen met

eigen beweegkracht. Van Nederland uit — via de Kaap — Indië te bereiken gelukte eerst negen jaar later.

Wel is waar werd pas in 1884 een nationale stoomvaartlijn op onze West geopend, maar het heeft ook wel tot 1871 geduurd voordat Nederlandsch-Indië een stoomvaartverbinding met het moederland onder eigen vlag verkreeg en een prikkel als de opening van het Suezkanaal in 1869 bestond er met betrekking tot de vaart op onze Amerikaansche koloniën niet.

De verdienste van de mannen die in 1882 het initiatief namen tot het oprichten eener stoomvaart-onderneming voor het verkeer met Nederlandsch West-Indië is vooral hierin gelegen, dat het vervoer naar en van Suriname en Curaçao zoo gering en de overheidssteun zoo onbetekenend was. Juist door deze omstandigheden evenwel heeft de Westindische stoomvaart van den beginne af een meer omvattende taak gehad dan die waartoe de Oostindische lijnen zich zoo lang hebben kunnen bepalen, t.w. een verbinding te onderhouden tusschen moederland en kolonie. Onze Amerikaansche gebiedsdeelen verkregen door de opening eener nationale stoomvaartlijn meteen een verbinding onder de Nederlandsche vlag met de Vereenigde Staten en de handel in het moederland dankte er de nieuwe relaties aan met die vreemde landen, welke in het vaarplan werden opgenomen.

Waar de Oostindische lijnen er het hare toe konden bijdragen om onze Aziatische gewesten tot ontwikkeling te brengen, maar omgekeerd ook grootelijks profiteerden van den toenemenden bloei dier gewesten, daar heeft de eerste — en langen tijd eenigste — Nederlandsche lijn op de West gedurende de 30 jaren van haar zelfstandig bestaan zich moeten handhaven in de vaart op landen welke óf heelemaal niet, óf slechts uiterst langzaam vooruitgingen.

In de huidige periode, welke in 1912 aanving door de combinatie der Westindische met andere, grootere, Nederlandsche stoomvaartbelangen, zijn gevallen drie voor de scheepvaart allerbelangrijkste gebeurtenissen, t.w. de Europeesche oorlog, de opening van het Panamakanaal en de ontginning van den olierijkdom in Westelijk Venezuela. Tot welke hoogte de Nederlandsche koopvaardij op West-Indië, Centraal- en Zuid-Amerika zich — dank zij gunstiger omstandigheden dan die van het vroegere tijdperk — heeft ontwikkeld, verdient duidelijk in het licht te worden gesteld.

Wanneer men in een kaart van het Caraïbische Zeegebied alle scheepvaarlijnen teekent welke tegenwoordig dat gebied geregeld doorkruisen, dan verkrijgt men iets dat op een spinnweb gelijk. Bewerkt men verschillende kaarten op deze wijze, één voor iedere natie die aan het verkeer in dit gedeelte van de wereld deelneemt, dan zal die waarop de lijnen onder Nederlandsche vlag zijn aangegeven het uitgebreidste net vertoonen.

Het in dat zeegebied op een gunstig punt gelegen eiland Curaçao heeft thans, na Rotterdam, de drukste haven van het Koninkrijk der Nederlanden; niet alleen Amsterdam, maar ook Tandjong Priok (Batavia), Soerabaja en Semarang laat het in dit opzicht verre achter zich. En in dat Curaçaosche havenverkeer heeft de Nederlandsche vlag, gevoerd door aan Nederlandsche ondernemingen toebehorende schepen, het grootste aandeel.

Onze West moge voor Nederland niet van groot belang zijn, in dezen zin dat wij er niet slechter aan toe behoeden te zijn wanneer wij géén Amerikaansch grondgebied bezaten, toch is die West in verschillende opzichten volstrekt geen quantité négligeable en zeker niet met betrekking tot onze nationale scheepvaart.

Amsterdam, Mei 1930.

Van Week tot Week.**Van Dinsdag 13 tot Maandag 19 Mei.**

Op 9 Mei hebben de Chineesche consulaten de vlag halfstok laten hangen ter herdenking van den datum, waarop Japan in 1915 de bekende 21 eischen aan China gesteld heeft. De Nederlandsche regeering heeft de demonstratie verboden. De Chineesche c. g. te Batavia, de heer Chang Ming, heeft naar aanleiding hiervan in een interview met het A. I. D. meegedeeld, dat hij het verbod als een onvriendelijkheid jegens de Chineezers in Indië beschouwde. Als de hr. Chang, of welke andere buitenlandsche vertegenwoordiger ook, zij hij diplomatieke of consulaire, zich over de Ned. Ind. Regeering meent te moeten beklagen, dan behoort hij zich tot die Regeering te wenden en past het hem niet zulks aan de pers te doen. Hopenlijk is den hr. Chang het onbehoorlijke van zijn gedrag op ondubbelzinnige wijze kenbaar gemaakt.

De Koloniale Raad te Willemstad heeft zonder hoofdelijke stemming de begroting voor 1931 aangenomen.

Naar verluidt heeft de voorzitter van de Etajns de

Indochine bevestigd dat vrijwel alle tinproducenten overeengekomen zijn de productie te verminderen met 20 pct. van die in 1929 verkregen. Men heeft het voorstel der Tin Producers Association tot vermindering van den arbeidstijd met een week per maand opgegeven. De productie-overeenkomst draagt ook handteekeningen van producenten in Bolivia en Nigerie. Het was moeilijk de Nederlandsch-Indische producenten om beperking van de productie te verzoeken, omdat in Ned. Indië sedert zes jaar geen uitbreiding had plaats gevonden. Toch heeft een dier mijnen in een zekere beperking toegestemd; een andere met een productie van vijftien duizend ton heeft toegezegd niet daarboven te gaan.

De opiumjager Valk, bestemd voor de gouvernementsmarine, is te Sabang aangekomen en den 13den dezer doorgestoomd naar Batavia.

Te Garoet is den 12den j.l. als slachtoffer van zijn plicht aan longpest overleden de Gouvts. Indisch arts 1ste klasse Mas Slamet Atmosoediro, verbonden aan het provinciaal ziekenhuis, die verscheidene met pest besmette patiënten had opgezocht.

Ook in kampong Tjiledoek te Garoet zijn enkele gevallen van longpest geconstateerd.

In de eerstvolgende halfjaarlijkse vergadering tusschen het Kantoor van Arbeid en de plantersverenigingen eind Juni of begin Juli, zal het vraagstuk der onaangekondigde inspecties ter sprake komen. Het hoofd van het K. v. A. spreekt de geruchten tegen als zou er naar aanleiding van de circulaire nopens dit onderwerp een minder aangename betrekking tusschen plantersverenigingen en K. v. A. ontstaan zijn.

In een gecombineerde vergadering te Bandoeng van de nationalistische federatie (P.P.P.K.I.), waaraan de Sarekat Islam niet deelnam, zijn de oprichting van het nationaal fonds en de woekerbestrijding behandeld. Het fonds beschikt thans over f 5520; het beoogt stichting van nationale onderwijsinrichtingen, vergadergebouwen en clubhuizen en het verleen van steun aan bejaafde kinderen van onbemiddelde ouders.

Tot opvolger van den tot voorzitter benoemden mr. G. H. C. Hart is als algemeen secretaris van het Suikersyndicaat benoemd mr. J. J. Tichelaar, thans chef van het Documentatiebureau.

De twee maanden geleden in Bangkalan op Madoera uitgebroken beri-beri-epidemie, in verband waarmede dr. J. Muller van den L. V. G. derwaarts is gezonden, is door vitaminenbehandeling binnen 2 maanden bezworen; het aantal zieken is van 440 teruggebracht op 35.

De regeering heeft afwijzend beschikt op het verzoek van de Ver. Koloniatie Nieuw-Genua om steun voor de stichting van landbouwkolonies, op grond dat zij nagelaten heeft om door tusschenkomst van den gouverneur der Molukken concrete plannen voor te leggen, waaruit zou blijken dat de steun in het werkelijk belang der kolonisten is.

Bij welstagen van de proefgesprekken wordt op 21 Mei de draadloos telefonische verbinding Java—Engeland geopend. Gelijk bekend is de verbinding Java—België bij de opening der Antwerpse tentoonstelling officieel in gebruik gesteld.

De regeering heeft een conferentie belegd met de residenten van de belangrijkste rubberproductiegebieden van Palembang, Djambi en Borneo, den gedelegeerde van de rubberbelanghebbenden, den heer Marinus, en de directeur van het departement van landbouw, nijverheid en handel waarin de plannen zijn besproken om de inheemsche rubberproducenten over te halen tot een restrictieplan.

De conferentie had tot resultaat, dat besloten werd, over te gaan tot oriëntatie en onderzoek in de verschillende rubberdistricten, zulks om de mogelijkheid na te gaan om de inheemsche rubberproducenten er toe te brengen, vrijwillig toe te treden tot het organisatieplan Marinus.

Het Kantoor van Arbeid heeft bij de regeering de definitieve voorstellen tot geleidelijke afschaffing van de poenale sanctie ingediend. Mr. Einthoven, die de voorstellen ter toelichting naar den minister van koloniën medenam, vóórdat de wijzigingen, die een gevolg zijn van het advies van de Permanente Arbeidscommissie konden worden aangebracht, is onderweg aan boord telegrafisch door het Kantoor van Arbeid uitvoerig en volledig omtrent de wijzigingen ingelicht. Nadat het advies van den Raad van Indië zal zijn ontvangen, zullen de voorstellen bij den Volksraad worden ingediend ter behandeling door dit college tijdens de eerstvolgende gewone zitting.

Naar verluidt zal het nieuwe contract tusschen de regeering en de Kon. Paketvaart Mij. niet in deze zitting der Staten-Generaal worden behandeld. Het oude contract wordt tot dien tijd verlengd.

De hoofdpolitieopzichter D. Broersma is door een inlandschen politie-agent met een klewang vermoord. De oorzaak was wraakneming wegens

ZUSTER SALA
 Pedicure - Manicure - Gezichtsmassage
 Haarwassen en Onduleeren
 Wilhelminastraat no. 5 - Haarlem
 TELEF. 11163 5216

ARNHEM EN OMSTREKEN

KAMERBEEK
 BAKKERSTRAAT 3
 ARNHEM 5141
MODELHOEDEN
CHAPELLERIES EN NOUVEAUTE'S

K. TIKTAK'S
 AMSTERDAM GRONINGEN
THEE KOFFIE
 OPGERICHT 1870
DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT
 5392

N.V. Linnenmagazijn „t Spinnewiel“
G. H. MEIJER
 ARNHEM, Ketelstraat 12. - Telef. 26077
 NIJMEGEN, Betouwstraat 1. Telef. 2459
 Tricotgoederen - Huishoudgoederen
 Tafelgoederen - Huwelijksuitzetten
 Baby-uitzetten. 5138
INDISCHE UITRUSTINGEN

UTRECHT

Firma R. DIKS en B. GROOTENBOER
 Aannemers - Timmerlieden - Metselaars
 Taxatie 5184
 Nieuwbouw - Verbouw - Onderhoud
TELEF. 10633 EN 10084
BREEDSTRAAT 28-30 - UTRECHT

N.V. v.h. J. E. WEENINK - Utrecht
 Leverancier Utr. Industrie- en Huishoudschool
 Beveelt zich beleeft aan voor de leveranties van
 KOLONIALE WAREN - COMESTIBLES
 GEDISTILLEERD - WIJNEN - LIKEUREN
DONKERE GAARD 6-8 - TELEF. 10110
 Laat 2 x per week aan huis hooren en bezorgen
 5185

ELECTRISCHE BOEKBINDERIJ „OUDWIJK“
Fa. VAN WIJK & VAN DEN WIJNGAARD
 OUDWIJKERDWARSSRAAT 104-110 - UTRECHT
 TELEFOON 12957 5187 POSTREKENING 114098
Speciaal adres voor Particulier Bindwerk

NIJMEGEN

TH. MARTENS & ZONEN
 ZIEKERSTRAAT No. 65, NIJMEGEN
 TELEF. 1535

HET AANBEVOLEN ADRES VOOR „OOST EN WEST“
ENCADREMENTEN - ETSEN - SCHILDERIJEN
 BILLIJKE PRIJZEN - KWALITEITEN GEGARANDEERD
 5231

Piano's, Vleugels, Autopiano's, Harmoniums
 ook gebouwd voor de Tropen - Vraagt offerte
G. A. J. VAN KALMTHOUT
 BISSCHOP HAMERSTRAAT 3 - TELEF. 1562
 NIJMEGEN 5179

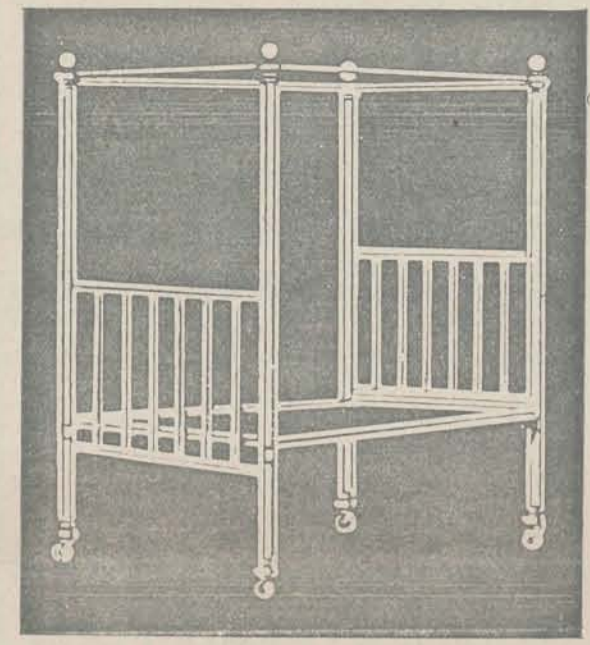
NOORDERKWEEKSCHOOL
 „ABEL TASMAN“ te DELFZIJL
 Aan Ouders worden alle mogelijke inlichtingen
 verstrekt door den Directeur, voor plaatsing van
 hun zoon op bovengenoemde school.
 (Leerlingen zijn intern). 5406
 Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“.

Kunst- en Antiekhandel „SENA“
 Schilderijen en Antiek
 Stadhoudersplein 164 - Den Haag
Toonkamers 5234
 van Antieke Meubelen, Oude Schilderijen
 en Curiositeiten
 Dagelijks Geopend van 10-5 uur - Telefoon 36516-37344

HANDWERKEN 5056
HANDWEVEN
HANDWERKSTOFFEN
GARENS
GROOTSTE SORTEERING
HOLL. KUNSTWEEFHUIS
 MOLENSTRAAT 7 - DEN HAAG

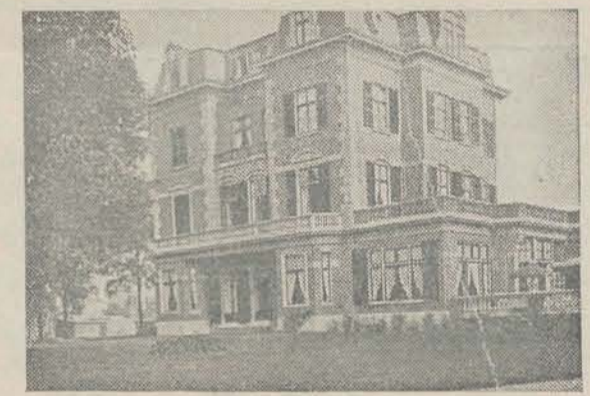
DE BAS & Co., Bankiers
 HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE
 Belasten zich met alle Bankzaken
Safe-Inrichting 5007

N.V. v. Vuuren's Handel-Mij
BRANDSTOFFENHANDEL
 Denneweg 67a Telefoon
 Den Haag 14427
 5113
 Wenscht ge te ontvangen le KWALITEIT
 Brandstoffen, tegen BILLIJKEN prijs en
 GEGARANDEERDE maat? Bel dan op 14427

HET IDEALE TROPENLEDIKANT
 voor allen, die naar Indië vertrekken! Prijs vanaf f 21.50
Fa. J. F. HENDRIKS
 GEDEMPTE BURG WAL 65 5042
 DEN HAAG - TELEFOON No. 10786
 Aanbevolen adres door „Oost en West“

DEUTSCHE SCHUHMACHEREI
„DER SCHUHDOKTER“
 Aanbevolen 1e klasse Maat- en Reparatie-Inrichting.
 WEISSENBRUCHSTRAAT 61. - Telefoon 11225.
 Zonder prijsverhoging afgehaald en spoedigst thuis-
 bezorgd. 5409
 Beleeft aanbevelend, R. SCHLEY.

— HERSTELLINGSOORD —
„Huize Maria Emalia Dorrepaal“
 gelegen even buiten Voorburg in landelijke omgeving
 met grooten tuin en waterpartij. Uiterst geschikt voor
 repatrieerenden, die, op advies van een geneesheer,
 eenigen tijd rust behoeven. 5023
BILLIJKE PRIJZEN. VRAAGT PROSPECTUS.

BEZOEK DE TOONKAMER VAN HET GASBEDRIJF
 WILLEMSTRAAT 7.
 KOSTELOOS ADVIES

Continental-Portable
 100% Schrijfmachine
 N.V. Handel Maatschappij
ADR. KOLLER & v. OS
 Rotterdam. 's-Gravenhage. A'dam.
 Noordeinde 103 5269

een den agant opgelegde straf. Broersma was juist naar Batavia overgeplaatst. Zijn echtgenoot was reeds vooruitgereisd.

Ter gelegenheid van de begrafenis van mr. P. J. Troelstra heeft de S. D. A. P. haar overleden groote leider een indrukwekkende hulde gebracht. Van welke politieke overtuiging men ook zij, zal niemand aarzelen te erkennen, dat een groot man is heengegaan, die onversaagd, met taai volharding zijn leven lang voor beginselen heeft gestreden die hij, naar eerlijke overtuiging, geheel was toegedaan.

Naar aanleiding van het bericht, dat het nieuwe contract tuschen de Ned. Ind. regeering en de Kon. Paketvaart-Mij. niet meer in deze zitting der Staten-Generaal zal worden behandeld, waarom het oude nog een jaar zal worden voortgezet, heeft het Chineesche Volksraadslid Kan (partijloos) aan de regeering verzocht te bevorderen dat het door den Volksraad met spoed behandelde contract alsnog tijdig genoeg door de Kamers behandeld wordt om met 1 Januari 1931 in werking te kunnen treden, opdat niet in dezen financieel ongunstigen tijd een bedrag van 9 ton (of zooveel twaalfden daarvan) aan het Land ontga.

*) Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. B. Crt.

Kunst, Kunstnijverheid en Huislijt

De officieele opening van het Ned. Paviljoen ter Antwerpsche Wereld-Tentoonstelling.

Zoals wij hier reeds verleden week aankondigden, heeft op 12 dezer de officieele openingsplechtigheid plaats gehad, ofschoon nog lang niet alles klaar was. De Indische Afdeeling is de eenige, die er op bogen kan in tijds geheel gereed te zijn geweest; deze behoort stellig tot de meest belangrijke gedeelten der tentoonstelling en wordt dan ook zoowel door vreemdeling als landgenoot ten zeerste geroemd.

In de desbetreffende noot van ons vorig artikel, waarvan wij door uitstelligheid de drukproef niet hebben kunnen nazien, is de naam van den heer en mevrouw P. A. J. Moojen-Engelbregt, zoodanig verhaspeld, dat wij ons gedrongen gevoelen, er hier nogmaals den nadruk op te leggen, dat de schoonheid der officieele Indische afdeeling voornamelijk te danken is aan hun beider toewijding en kunstzinnigheid.

Hoewel geen dames uitgenoodigd waren voor die opening, zag men toch, toen tegen 3 uur 's namiddags de deuren der groote feestzaal opgingen, met de talrijke mannen, ook vele vrouwen binnen komen en dit aantal nam nog toe bij de keurige middagthee, welke door de gemeente Rotterdam in hare Afdeeling werd aangeboden.

Ook in Boeatan's stand werd een bescheiden kopje thee geschonken, met echte Indische Kwee lapis (spekkoek), waarvan gretig gebruik werd gemaakt, omdat men er gezellig bij kon gaan zitten op keurige banken en kistjes, smaakvol aangebracht in de met Indonesische volkskunst versierde nissen der opgaande galerij. Dat deze gelegenheid al dadelijk in den smaak viel, bleek uit menigen, hartgrondigen uitroep, als: „tiens, c'est très bien arrangé!”

Om 6 uur n.m. worden de Paviljoens gesloten, doch ditmaal werd het Nederlandsche om 8 uur onder volle verlichting der werkelijk zeer indrukwekkende schoone feestzaal, heropend voor het officieele gastmaal. Aan de met prachtige roode rozen uit Aalsmeer versierde, lange tafels, zaten meer dan 300 gasten in deftige zwarte rokken, tusschen wie de president van Boeatan, als eenige vrouw. Toen Dr. Posthuma de rei der toasten opende met de woorden: „Dames en heeren”, keken de gerokten verbaasd, doch tegelijk vergeefs zoekend, rond. En de eenling kreeg noch vroeg het woord om desbetreffende opheldering te vragen.

De heer Stork uit Hengelo sprak namens de exposanten. Ook de burgemeesters van Amsterdam en Rotterdam hielden geestige redevoeringen, even geestig beantwoord door den Burgemeester van Antwerpen. Doch geen van hen repte over Nederlandsch-Indië.

Uit de dagbladen zullen belangstellende lezers wel reeds alles vernomen hebben omtrent de gehouden toespraken, welke als meer bij dergelijke gelegen-

HANDELS-DAGSCHOOL

aansluitend op H.B.S. 3-j., of Mulo-School - Eenjarige opleiding in de hoofdvakken, namelijk, FRANSCH-, DUITSCHE-, ENGELSCH HANDELS-CORRESPONDENTIE, STENO, TYPEN: BOEKHOUDEN, EFFICIENCY - Practische kantooropleiding - PROSPECTUS GRATIS

INSTITUTEN „SCHOEVERS”

DEN HAAG — STADHOUDERSPLEIN 3 en 7 — TELEF. 52594

5096

Amsterdam N.-Witsenstraat 3, v.-Baerlestraat 13; Rotterdam: N. Binnenweg 167; Groningen: O. Ebbingstraat 14

heden veelal uitloopen op een „adoration mutuelle”. Nederlandsch-Indië werd daarbij nauwelijks te berde gebracht, laat staan dus de Indonesische kunst. Wel werden wederzijdsche vredelievende gevoelens er telkens bij gehaald. Architect Wijdeveld sprak zelfs van een wereldvrede door de Kunst te bewerkstelligen, doch had toen alleen de moderne bouwkunst op het oog.

Met dit al is het toch zeker een lofwaardige daad van onze Regeering en van ons volk, om op zoo gulle en waardige wijze deel te nemen aan deze jubileumviering onzer bureu, die dat stellig ook zullen waardeeren.

Als achtereenvolgens de Paviljoens der verschillende landen zullen zijn geopend; op 15 dezer volgde die van Italië, 17 Mei Portugal, 20 Mei Groot-Brittannië, enz., zal een bezoek aan deze wereldtentoonstelling, vooral voor ons Nederlanders, die er zoo dicht bij wonen, alleszins loonend zijn.

Slamatan voor Boeatan's Filiaal te Scheveningen.

Aan den vooravond van de Slamatan, welke door Boeatan gehouden zal worden op Zaterdagmiddag 24 dezer, van half drie tot vijf uur n.m., in Theater Seinpost, ter eere van de oprichting van haar filiaal te Scheveningen, dat Zondag 25 dezer ten 3 uur n.m. geopend zal worden, willen wij alle vrienden van Indië, leden van Oost en West, lezers van ons „Koloniaal Weekblad”, belangstellenden in de Indonesische volkskunst, krachtig opwekken met animo deel te nemen aan dit Indische feest, niet alleen ter wille van zichzelf, want zij zullen er zeker genot van smaken, doch ook ten bate van het goede doel. Als ieder zijn steentje bijdraagt, kan er iets goeds tot stand komen. Dat steentje behoort zelfs niet groot te zijn: de toegangsprijs bedraagt immers maar f 1.—, voor de beste plaatsen, die reeds dadelijk in Seinpost besproken kunnen worden, niet meer dan f 1.50 per persoon en daarvoor wordt veel geboden. Het feest is in een bijzonder aantrekkelijken vorm gegoten. Mejuffrouw W. Wessels, een Indische van geboorte, die hare jeugdherinneringen van het zonnige kunstland hoog houdt, en reeds zoo menigmaal bewezen heeft een groot talent te bezitten tot het arrangeeren van pakkende toneelvoorstellingen, kwam op het gelukkige idee voor deze gelegenheid een *Passar* (Indische markt) ten tooneele te brengen, met al haar kleuren en geuren. Zoo iets hebben wij hier nog nooit gehad!

Een origineele gedachte, welke lang niet gemakkelijke uitvoering, ieders toejuiching en medewerking voorzeker verdient.

Wij twifelen dan ook niet, of de Seinpost-zaal zal Zaterdag vollopen.

Ook de „Nieuwe Rotterdammer Courant” schreef dezer dagen:

„Het bestuur der vereeniging Boeatan heeft de goede gedachte om dezen zomer een klein filiaal van haar bekende inrichting in de Heulstraat 19, te Scheveningen te openen, en wel in de winkelrij aan den voet van het Kurhaus, dus op een der drukst bezochte punten. De ruimte gedooft niet om er een keuken te vestigen, maar, op de wijze van de moderne *cafeteria**) zal men er gelegenheid krijgen zich van de „specialités de la maison” meester te maken. Dat de producten der Indische kunstnijverheid, voor welke bevordering Boeatan zich belangeloos beijvert, tijdens het badseizoen, dat zooveel vreemdelingen naar Scheveningen brengt, goeden aftrek zullen vinden en aan die kunstnijverheid ook buiten onze grenzen nieuwe bekendheid zullen verlenen, mag zeker verwacht worden.

„Zoowel deze filiaal-inrichting, als haar deelneming aan de Kolomaie tentoonstelling te Antwerpen, vergt van Boeatan belangrijke geldelijke offers en dit heeft het bestuur op de gedachte gebracht in den een of anderen vorm de extra onkosten zooveel mogelijk te dekken; hiervoor is nu een origineel middel bedacht:

M. J. VAN DER VELDE
DUINSTRAAT 6-8
SCHEVENINGEN
TELEFOON 50016

RIJ-ONDERRICHT
- HANDEL IN -
LUXE PAARDEN
PENSIONSTALLING

5367

Fongers
degelijk - duurzaam
veilig
FONGERS-FILIALEN
te Den Haag: 5029

Laan van Meerdervoort 92a Schuytstraat 121
Tel. 34830 Tel. 34470

ACCOUNTANTSKANTOOR Fr. LA VOS

Oud-Gouvernements-Accountant van Suriname, enz.
BELASTINGADVIEZEN — ACCOUNTANCY
Administratiebureau voor Industrie, Handel en Nijverheid.
Juridisch medewerker: 5112
Mr. J. JELGERHUIS SWILDENS - 's-GRAVENHAGE
Anna-Paulownastraat no. 69a - Telefoon 16950

Zoals in Indië nieuwe ondernemingen met een *slamatan* (feestmaaltijd) worden ingewijd, zoo zal hier ook gelegenheid geboden worden om met spijs en drank uit Boeatan's etablissement de nieuwe plannen te bezegelen. Hiertoe zal, in den namiddag van Zaterdag 24 dezer, in het theater Seinpost op het toneel een *passar* of wel Inlandsche markt worden vertoond. Het Nederlandsche publiek zal daar, in de te improviseren tafereelen, eenigszins een voorstelling kunnen krijgen hoe het op een echten *passar* toegaat, en de producten welke men er zal zien verhandelen, zullen dan telkens ook in de zaal verkrijgbaar worden gesteld.

Indien dit niet trekt.....!

Er zal echter nog veel meer te genieten zijn: Gedurende de pauze zal, terwijl aan het publiek verzocht wordt beurtelings de voorste helft der zaal te ontruimen, tweemaal, met gamelan-begeleiding, een nieuwe, nog nimmer hier vertoonde pracht-Balifilm worden gedraaid, welwillend voor deze gelegenheid afgestaan door de Ver. Toeristenverkeer te Weltevreden, waarvan de Alg. Ned. Ver. voor Vreemdelingen-verkeer de vertegenwoordigster is.

En na de pauze wordt het alleraardigste blijspel van *Marie van Zeggelen*: „Een Kampements-Ydille” gegeven, door goede diletant-spelers, met de bekende regisseuze, Mej. W. Wessels, in de oerkomieke hoofdrol: *het hoofd om den hoek*. Zij die jaren geleden dit stuk gezien hebben, zullen zich

WELKOM IN NEDERLAND!

5080

Het Crediet-Magazijn „DE RESIDENTIE” zou met genoeg Uw opdracht tot levering van Uw geheele installatie bij Uw terugkomst in het Vaderland ontvangen. Al wat „De Residentie” levert, is van eerste kwaliteit, billijk in prijs. De betaling wordt geregeld in overleg met U.

Crediet-Magaz. „De Residentie”
Lange Beestenmarkt 119-127
TELEFOON 15555 — DEN HAAG

INST. SANDERS 47 SPUI 47
TELEF. 10602
DEN HAAG

In 26 LESUREN garandeeren wij U het vlot spreken, verstaan en schrijven van iedere taal. Ruim 1000 Dankbetuigingen van H.H. Verlofgangers dagelijks ter inzage 5344

water, het aanleggen en verbeteren van wegen en kampongpaden, het verstrekken van betrouwbaar drinkwater op de meest doelmatige wijze, het uitbreiden van de verlichting. De rijwegen in de kampong worden geheel overeenkomstig de wegen in de Europeesche wijken gemaakt. In de verbeterde kampongs is het systeem der openbare waterversprekking verlaten; men past daar het systeem van „water aan huis” toe. Elke woning heeft een aansluiting aan de waterleiding en loost het afvalwater op de rioleering. Een reinigingsdienst is ingesteld, die tot taak heeft de wegen en riolen schoon te houden en het huis en erf vuil af te voeren. Over het algemeen staat de bevolking zeer welwillend tegenover de verbeteringswerken. Blijkbaar worden de voordeelen door haar voldoende ingezien, zoodat de eigenaren genegen waren grond voor weg-aanleg of verbreding kosteloos af te staan. Grondaankoop heeft alleen plaats wanneer door afsnijding een perceel onbebouwbaar wordt. Voor boomen wordt schadeloosstelling gegeven. Het onderhoud van de verbeterde kampongs kost f 330,— per H.A. Zowel in kosten van aanleg als in het onderhoud wordt door het Gouvernement 50 pCt. bijgedragen.

Het Soer. Hbl. (11/4, 3de bl.) vertelt van „Het groote asphalteeringsplan” betreffende de voornaamste verkeerswegen in Sumatra en Borneo.

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

Federatie of geconcentreerde leiding?

Uit *Timboel*, het te Solo verschijnend periodiek van 1 Maart, nemen we de ondervolgende, onder bovenstaand hoofd verschenen beschouwingen over betreffende samenwerking tusschen de vier op Java bestaande zelfbesturende landschappen op bestuurs-, economisch en cultureel gebied.

Na een korte inleiding over de huidige Gouverneurs van Solo en Jogja zegt de redactie:

„Deze Gouverneurs zijn inderdaad nieuwe figuren gebleken in dezen zin dat zij voor het eerst hebben tot stand gebracht een geregeld overleg tusschen de vier zelfbesturen in den vorm van conferenties tusschen den Mangkoenagara, den Pakoe Alam en de Rijksbestuurders van Solo en Jogja.

Doel dier samenkomsten is de gemeenschappelijke bespreking van de wederzijdsche gelijksoortige belangen. Men wil zooveel mogelijk uniformiteit bereiken inzake salaris, pensioen, onderstand en anderszins (in de eerste plaats van het Inlandsche Bestuur). Daarom zijn in Solo en Jogja commissies ingesteld op het gebied van wetgeving, agraria, financiën, personalia, die de huidige toestanden hebben te bestudeeren en plannen te ontwerpen tot herziening en voor zooveel noodig en mogelijk, tot unificatie der regelingen in de beide gewesten. Ook tot cultureel gebied strekt zich de samenwerking der zelfbestuurders uit. Een soort Kirtya-Instituut (genaamd Panti Boedaja), evenals er een op Bali bestaat, zal in de Vorstenlanden in het leven worden geroepen en het bericht dat prof. Hosein Djajadiningrat, Dr. Stutterheim, Ir. Moens en Dr. Drewes in dat Instituut zullen zitting nemen, wijst er op dat in deze — zeer terecht, omdat er anders versnippering van krachten zou zijn — samenwerking is gezocht met het Java-Instituut en het Bat. Genootschap. Zoo zullen ook voor de a.s. Koloniale Tentoonstelling te Parijs de vier rijken naar verhouding van hun draagkracht gezamenlijk een geldelijke bijdrage geven en wordt de idee overwogen van uitzending van Vorstenlandsche cultuurschatten.

Het idee van samenwerking tusschen de Vorstenlandsche Rijken is niet nieuw. Reeds eerder heeft — vergissen wij ons niet — de huidige Directeur van Binnenlandsche Bestuur het denkbeeld van een federatie tusschen die rijken gelanceerd.

Ook heeft de P. A. A. Mangkoenagara destijds als lid van den Volksraad dit plan ter sprake gebracht. Daarbij werd onder meer gekeken naar de Federated Malay States als model. Ook in ons Indisch Staatsrecht was federatie tusschen landschappen niet bekend overigens.

Art. 26 der Zelfbestuursregelen van 1927 scheidt van de Buitengewesten de mogelijkheid tot instelling van een raad van Zelfbestuurders, door welken raad de aan de landschappen gelaten wetgevende bevoegdheid of een gedeelte daarvan, zal worden uitgeoefend. Daarnaast kan de G. G. bepalen dat meerdere binnen één gewest gelegen landschappen gemeenschappelijk één vermogen uit gemeenschappelijke lasten en inkomsten zullen hebben (art. 27). Financieel zijn verschillende zelfbestuursgebieden in de Buitengewesten reeds verenigd in de onder-aafdeelingkassen.

In de Vorstenlanden is, sedert de heer Mühlensfeldt het denkbeeld opperde, de federatie-idee niet losgelaten. Integendeel, het heeft in en buiten de Vorstenlandsche kringen warme voorstanders gevonden; ook

ALLE Wijnen Gedistilleerd en Limonade van

zijn voorhanden bij de navolgende firma's

5111

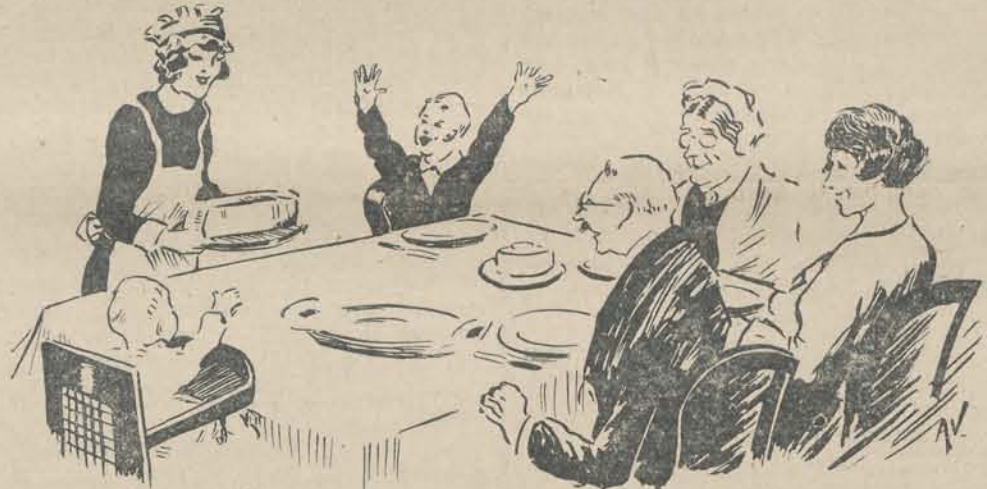
DEN HAAG:

N. V. DUYNSTEE's Wijnhandel, Spui 250,
N.V. ENGELS' Wijnhandel, Suezkade 48,
HENRI VLEK, Hoofdkantoor, Herderstr. 24,
HENRI VLEK, Filiaal Goudenregenstr. 206,
N.V. VLEK's Wijnhandel, Theresiastr. 88,
Wijnhandel LEEUWENDAAL, Oranjelaan 4,
HENRI VLEK, Filiaal Pansierstraat 33,
Wijnhandel v. d. KRUK, Willemstraat,

Telefoon 16413
Telefoon 32694
Telefoon 17368*
Telefoon 38044
Telefoon 70100
Telefoon 18755
Telefoon 51962
Telefoon 78171

RIJSWIJK:
SCHEVENINGEN:
VOORBURG:

„DE ZEEUW” BRENGT HIER BIJ KLEIN EN GROOT

VEEL VREUGD' DOOR HEERLIJK KRENTENBROOD
KORTE MARE 22 — LEIDEN — TELEFOON 1411

5228

wij hebben bij meerdere gelegenheden er op aangedrongen. Nog onlangs heeft Mr. Soepama op het j.l. B. O.-congres te Solo de instelling van een regionaal lichaam bepleit, te vormen door een federatie der Vorstendommen, welk lichaam met de heele Vorstenlanden als grond — en alle aldaar gevestigde bevolkingsgroepen als personen-gebied, onderwerpen heeft te behartigen die niet specifiek tot de huishoudelijke belangen van één der rijken behooren.

Ja, ook in de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben leden er een woord aan gewijd. Blijkens het voorloopig verslag, zitting 1929—1930 wenschten die leden een federatief verband tusschen de Vorsten, waartoe desnoodig de politieke contracten moesten worden gewijzigd.

Het zal na het bovengeschrevene duidelijk zijn dat de op initiatief der huidige Gouverneurs van Solo en Jogja in het leven geroepen conferenties de aandacht trekken. Zij trekken de aandacht omdat zij het ideaal der federatie van de vier Javaansche rijken opnieuw in het brandpunt van belangstelling brengen en het tot een actueel politiek probleem maken. Oppervlakkig beschouwd zijn die conferenties een begin van realisatie van dat ideaal en zouden ze in zooverre tot verheugenis aanleiding geven. Inderdaad kunnen ze de voorlopers zijn van een Vorstenlandsche federatie, doch... zij kunnen ook op iets heel anders uitloopen en het is deze laatste kans, die in ons een gevoel van bezorgdheid wakker roept.

Bezorgdheid, wanneer we denken aan de samenstelling dezer conferenties, bezorgdheid ook en in het bijzonder, omdat in deze alles afhangt van de innerlijke houding der Gouverneurs tegenover de zelfbestuurders. Reeds in ons artikel „Nieuwe figuren” hebben wij er op gewezen dat in de huidige zelfbestuurders het zelfstandigheidsgevoel weinig ontwikkeld is, ja, dat een langdurige traditie hen leerde zwichten voor schier elken wenk van het Gewestelijk Bestuur, zij het ook dat sommige onder hen in bepaalde gevallen, (als het ware tot het uiterste gebracht), wel tot een mannelijk protest de kracht gevonden hebben. Zullen nu de twee Prinsen en de twee rijksbestuurders in een conferentie zich, wanneer noodig, durven en kunnen verweren tegenover de beide Gouverneurs, bijgestaan door den Resident ter beschikking in Solo en den Assistent-Resident voor agrarische zaken van Jogja? Boven hebben we gezegd dat in deze alles afhangt van de gezindheid der Gewestelijke Europeesche machthebbers. Wij hebben voorshands geen reden om ons vertrouwen in de huidige Gouverneurs op te zeggen; doch stelt eens dat op eenig oogenblik in de Vorstenlanden de gewestelijke bestuurshoofden, dwars tegen de uitgesproken Regeeringspolitiek in, op een geleidelijke liquidatie der vorstendommen aanstuurden! Zou dan niet een conferentie een prachtig middel zijn tot de uitoefening van geconcentreerden druk op de zelfbestuurders, of, zooals we in onzen titel reeds aanduidden, om aan te sturen op een geconcentreerde leiding? Ons inziens ja en het ligt voor de hand dat een instituut waarvan de heilzame of noodlottige werking louter afhangt van de toevallige persoonlijke gezindheid der Gouverneurs, als *stelsel* niet langer mag worden gehandhaafd.

De Vorstenlandsche conferenties in haren huidige vorm mochten in de eerste maanden misschien noodig zijn voor de totstandkoming van georganiseerde samenwerking tusschen de vier rijken, zoo spoedig mogelijk dient thans een beteren organisatie vorm er

GEBR. VAN OOSTERHOUT - BREDA

GINNEKENSTRAAT 139 — BOSCHSTRAAT 10
TOLBRUGSTRAAT 12 — CERESSTRAAT 30
GINNEKENWEG 138 5291

KOLONIALE WAREN - COMESTIBLES - FIJNE
VLEESCHWAREN - WIJNEN - ZUIDVRUCHTEN

voor in de plaats te komen, een vorm waarbij de vrije meeningsuiting en de zelfstandigheid der zelfbestuurders dient te zijn gewaarborgd.

Een groot bezwaar tegen die conferenties is ook, dat de volksinvloed geheel uitgeschakeld is; zelfs blijft het in die samenkomsten verhandelde geheim! Zeer terecht schreef de redactie van de Nieuwe Rott. Crt. op 23 Januari 1930 dat thans ernstig het vraagstuk dient overwogen in hoeverre in de Vorstenlanden organen zijn te scheppen waarin de volksbelangen tot uiting komen, als voorbereiding tot een meer moderne bestuursinrichting.

Wij voor ons zoeken de oplossing in een federatieven raad van de vier zelfbestuurders, waarvan de Gouverneurs, noch een hunner Europeesche ondergeschikten deel uitmaken. Die raad wordt om beurten voorgezeten door een der Zelfbestuurders, met dien verstande dat de Soenan en de Sultan zich mogen doen vertegenwoordigen door de respectieve rijksbestuurders, terwijl een permanent federatie secretariaat aan den raad wordt verbonden. Zelfbestuurders en federatie secretariaat vormen het uitvoerend gezag der federatie, terwijl het wetgevend gezag worde gevormd door de instelling van een federatief wetgevend lichaam, waarin $\frac{2}{3}$ van het ledental tot de groep der inheemschen en $\frac{1}{3}$ tot die der andere bevolkingsgroepen behooren.

In Vorstenlandsche kringen loopt het gerucht dat binnenkort voor elk der vier zelfbesturen een Balé-Agoeng zal worden opgericht, een raad die voorloopig een adviseerende bevoegdheid zou hebben, terwijl de bevolking daarin zou worden vertegenwoordigd.

Hoe precies de organisatie en werkkring dier „Balé-Agoeng” zijn gedacht, is ons niet bekend, maar de schepping van dergelijke raden zou heel goed passen binnen het raam van het door ons voorgestelde federatief staatsgebouw, want ze zouden immers het begin kunnen beduiden van vier gedemocratiseerde zelfbesturen binnen een democratisch federatief verband. Door zulk een staatsbestel zouden wellicht vele bezwaren worden uit den weg geruimd, thans inhaerent aan het huidige Vorstenlandsche stelsel, zooals de kwesties van exterritorialiteit e. a. Wat thans geacht wordt de draagkracht van elk der rijken te boven te gaan, kan worden getrokken in de federale belangensfeer.

We pretendeeren niet in deze de wijsheid in pacht te hebben en dringen dan ook bij de Regeering aan op de spoedige instelling eener commissie, waarvan de helft der leden door den G. G. en de helft door de Zelfbestuurders worde benoemd en die een en ander zal hebben voor te bereiden.

In ieder geval mogen ons inziens groote hervormingen als voor de Vorstenlanden momenteel aanstaande schijnen, niet uitsluitend worden uitgebreed door een exterritorialiteitscommissie, wier rapporten geheim zijn en vermoedelijk wel geheim zullen blijven of in geheime gouverneursconferenties met uitschakeling

van de stem des volks. Te veel hooge belangen staan op het spel, dan dat hier alles maar met een „voor, over, zonder jullie“ mag worden afgedaan.

Door te wijzen op een ander, vervullen wij in deze niet meer dan een plicht, die op ons als Vorstenlandsche ingezetenen rust, de plicht n.l. van medebelangstelling in een publieke zaak die ook ons aangaat. Onze stem moge wellicht — het is niet te hopen — die eens roependen in de woestijn blijken, zij zal evenwel niet kunnen worden gesmoord, zoolang ze nog eenige levenskracht heeft“.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redactie van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's-Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouwweekblad voor N.-I.

Afl. 40 van 5 April: De nieuwe theefabriek op Koleberes—Singkoeb. — De Java-industrie en de Thee-cultuur. — Behandeling van verouderde wonden op hevea-boomen door d. V.

Baessler-Archiv

Band XIII. Heft 2. Psychologische Grundlagen der Bestattungsbräuche bei den Völkern Sumatras, door dr. Phil. H. Hedenus.

Bulletin Fokker

In het heden ontvangen Januari-nummer Vol VI, No. 1 wordt in drie talen behandeld: The mail flights Holland—East Indies.

Tijdschrift voor Economische Geographie.

Het nummer van 14 Mei heeft een artikel van Fred. Oudschans Dentz: „Suriname“, handelende over den economischen toestand van Suriname in 1929.

Indisch Militair Tijdschrift

De 4de afl. van den 61sten jaargang is een Jubileumnummer der Marechaussee's. Dit korps werd 40 jaren geleden bij Gouvernementsbesluit van 2 April 1890 no. 10 onder nadere goedkeuring des konings opgericht. Het goed verluchte nummer bevat niet minder dan 14 herdenkingsartikelen van verschillende schrijvers, een staat van de namen der Korpscommandanten en een overzicht van de onderscheidingen, toegekend aan officieren en minderen voor de verrichtingen tijdens hun indeeling bij het Korps. Het nummer, waarin een artikel is opgenomen in het Maleisch van den Amboneeschen dominé Thenu, vormt een blijvend aandenken aan dit dappere keurkorps.

De Indische Mercur

Uit nr. 20 van 14 Mei: Het „Kapokbesluit“ toegelicht door ir. W. L. Utermark, IV. — De prijs van de Suiker, door dr. H. C. Prinsen Geerligts. — Verslag betreffende den stand der cultuur in Suriname en den uitvoer der voornaamste producten in het vierde kwartaal 1929, door (prof. dr. G.) Stahel.

Landbouw en Veeveelt

Nr. 21 van 4 April: Latijnsche plantennamen, door C. van W. — De Indische voedermiddelen, door dr. J. Merkens.

Nr. 22 van 18 April: Stanhopea Grandiflora Rchb. F (een orchideesoort), door C. v. W. — Een en ander over den bouw der orchideeën. — Indische voedermiddelen, door dr. J. Merkens. — Kunstmatig broeden in Indië, door J. F. O. — Konijnen hun voer en voederwijze in Indië, door Broers.

Locale Belangen

Afl. 8 van 16 April: Delegatie van wetgeving en uitvoering, door Th. v. Kempen. — Armenzorg, VII, door Van Koetsveld. — Het groote belang van het meten van water in Waterleidingbedrijven, door J. J. Th. Renaud. — Decentraliana.

Nieuw Nederland

Het Meinummer (nr. 8) opent met een redactioneel stukje: Hollandsche boeren naar Suriname, gevolgd door een artikel van den bekenden strijder voor Suriname's belangen, Tj. Pyttersen: Moderne kolonisatie van Ned. landbouwers in Suriname. De schrijver stelt zich voor een Maatschappij te doen oprichten, welke zich ten doel stelt jonge Nederlanders van zekere ontwikkeling tegen vergoeding in Suriname in de gelegenheid te stellen op daarvoor door de Maatschappij geschikt gemaakte velden en met behulp van de door de Maatschappij verstrekte hulpmiddelen — in ruimen zin — het landbouwbedrijf uit te oefenen.

Onze Aarde.

Afl. 5 van Mei: Van kano tot schip, door A. N. J. Thomassen à Thuesink van der Hoop. — Een Hindoe-Javaansche bronzen klok, door J. C. L(amster).

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOI”

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

MEISJESSCHOOL VOOR LEERLINGEN VAN 6 TOT PLM. 19 JAAR - KLEINE KLASSEN

L. O. met Fransch en Handenarbeid MULO opleiding A. en B. Hoofd; Mejjuffrouw M. A. G. STEFFELAAR Inlichtingen verstrekt gaarne Mevrouw E. CH. STAMM'LER-BÖTTGER, gewezen Directrice der 1ste Lagere Meisjesschool, Koningsplein, Oost. Weltevreden, Schuytstraat 217, Den Haag. 5100

Oedaya.

Aprilnummer, nr. 83: Doorvoering der aristocratie in de hoogere rassen, door Rn Ms Noto Soeroto. — Oranje-Nederland-Indonesië. — De „Bintang Timoer“ over een nieuwe ziekte. — De eerste Indiër in de Koloniale Staten van Suriname (C. R. Biswamitre). — Holland op z'n best. Bij Zending dokter Albert Kruyt, door J. H. C. Horsting. — Toespraak van C. Frans, op 15 April 1930 te 's-Gravenhage.

De Planter

Nr. 456 van 15 April: Is salarisherziening urgent? — De Javaansche les, door Premana.

Politiek Economisch Weekblad

Nr. 33 van 14 Mei: P. S. I. en Hygiëne in Indië. — Wij zijn van Holland gaan houden. — Zelfbestuur in Indië. — Petroleum in Nederlandsch-Indië, door H. J. van der Munnik. — In Memoriam L. C. Westenenk. — Feuilleton: Verbor-Angels, nr. XXVIII.

Spoor- en Tramwegen

van 13 Mei, nr. 10: De Concurrentie van het Motorvervoer aan de Spoor- en Tramwegen in Indië, (lezing van C. P. J. Caspersz op 25 Januari). — De aanleg der nieuwe spoorverbinding Solo—Djocja, door ir. J. Slim.

De Tropische Natuur

van April nr. 4: De Watervallenplant van Java, Cladopus Nymani Möller, door F. A. F. C. Went. — Nadere bijzonderheden omtrent Ancylocha Fenestrate (Fabr.), (sabelsprinkhaan), door D. van Mullem.

Tijdschrift van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap.

Meinummer: Prof. dr. G. A. F. Molengraaff, 1860—1930 (met portret), door prof. dr. H. A. Brouwer. — De Snellius-Expeditie (24 Sept.—17 Dec.) — Tristan da Cunha, door J. L. Schoeler. Een belangwekkende studie van de geschiedenis van het eiland, dat reeds in 1633 door de Hollanders werd bezocht en op 14 Aug. 1816 onder Britsche vlag kwam. — Dr. H. D. Benjamins, 1850 — 25 Febr. — 1930 met portret, door H. F. C. ten Cate. — Een merkwaardige groep Afgodsbeelden (van Waigeo, het grootste der eilandengroep voor Nieuw Guinea), door J. C. Lamster.

Ons Zeewezen

Nummer 5 van 15 Mei: Korte geschiedenis van de gouvernements Marine in Ned. Indië III, door W. S.

Zeitschrift für Ethnologie

Heft 1-3 Jrg. 61: Ein ergänzender Beitrag zu Rodenwaldts Werk „Die Mestizen auf Kisar“, door dr. K. H. Roth-Lutra. (met tal van tabellen en grafieken).

Suriname

Door afwezigheid waren we niet in de gelegenheid een overzicht te geven van de Memorie van Antwoord betreffende het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer nopens de Surinaamsche begrooting voor 1930. Veel belangrijks bevat die Memorie dan ook niet. Op twee punten willen wij hier de aandacht vestigen. De Minister is van meening dat het onderzoek naar de mogelijkheid van mechanisatie van het landbouwbedrijf beter geschieden kan door de daarbij rechtstreeks belanghebbenden. „Het rapport van een officieele commissie van deskundigen geniet bij hen, die niet als lid van de commissie de proeven hebben geleid of daaraan hebben deelgenomen, veelal niet het gewenschte vertrouwen“. Aldus de Minister.

Welk bezwaar, vragen wij, zou ertegen bestaan de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen de proeven bij te wonen?

„Dat aan dergelijke proeven van Overheidswege geen steun zou mogen worden toegekend, zij niettemin geenszins gezegd“, verklaart de Minister. Dit is dus een stapje, een klein stapje, vooruit.

„De vruchtencultuur heeft de volle belangstelling van den Gouverneur en den Minister“. Wij moeten nu afwachten welke daden hierop zullen volgen.

Inmiddels is de begrooting in de vergadering van 14 Mei van de Eerste Kamer behandeld en zonder hoofdlijke stemming goedgekeurd. Wij hebben de vergadering niet kunnen bijwonen. De overzichtschrijver van de N. R. Ct. — 15 Mei, ochtendblad C. — merkt op, dat niet meer

dan een twintigtal leden de behandeling van de begrooting bijwoonde, waarvan er nog verscheidene mistroostig in de koffiekamer verdwenen.

De heer Arntz — die Suriname uit eigen aanschouwing kent — was afwezig. Bleef alleen over Mr. Fock, de oud-gouverneur van Suriname, die met kennis van zaken kon spreken, en die een lans brak voor de mechanisatie van het landbouwbedrijf en voor de vruchtencultuur.

De heer De Jong had het weer over de gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder onderwijs.

De Kameroverzichtschrijver van de N. R. Ct. besluit zijn overzicht aldus:

„En hiermede was binnen anderhalf uur tijds de Surinaamsche begrooting afgehandeld. Het zal nu verder gaan zooals mr. Fock voorspelde: men neemt de stukken mee en ziet ze niet meer in. Voor een jaar is Suriname weer uit de sfeer der senatoriale belangstelling verdwenen.“

Aan het slot van een artikel, geschreven twee dagen vóór de behandeling van de begrooting, vroeg het „Handelsblad“ zich af of het veelgeroemde Nederlandsche koopmanszicht ons volk zal doen begrijpen dat de millioenen, nu aan Suriname besteed, voor een zeer groot deel weggeworpen geld zijn, terwijl men zich althans een kans op gedeeltelijke rentabiliteit daarvan zou kunnen verschaffen, door werkelijk ernstige aandacht te schenken aan denkbeelden geopperd uit de kringen van kenners en belangstellenden in Suriname buiten het parlement.

Een inzender in „De Telegraaf“ van 13 Mei, tweede ochtendblad, de Memorie van Antwoord besprekende, eindigde zijn artikel met de volgende vragen:

„Of de Senatoren zich door de ministerieele pennevrucht zullen laten overtuigen? Of zij mede de verantwoordelijkheid durven en willen aanvaarden voor een beleid, dat oorzaak is dat thans reeds jarenlang hoegenaamd niets is of wordt gedaan om Suriname op te heffen uit den schromelijken staat van verval, het moederland onwaardig? Zullen zij niet eischen dat thans met de happy-go-lucky politiek ten aanzien van dit gewest wordt gebroken en een aanvang wordt gemaakt met het ontwerpen van een voor dit bezit doeltreffende politiek, die uiteindelijk tastbare resultaten zal opleveren?“

En dan vervolgt hij:

„De Senaat heeft den laatsten tijd — 's ministers collega van Arbeid weet hiervan mee te praten — blijk gegeven van een zuiver aanvoelen der problemen, waarvoor de Volksvertegenwoordiging zich geplaatst ziet. Moge hij toonen dat Suriname, het veel gesmaide, in hem een krachtiger pleitbezorger heeft dan in den minister, wiens ambitie het blijkbaar is dit probleem onopgelost aan zijn opvolger te endosseeren. Het is immers malaise!“

Het „zuiver aanvoelen der problemen“ was ditmaal — met een enkele uitzondering — in den Senaat afwezig.

De geneeskundige medewerker schrijft in de N. R. Ct. van 29 April ochtendblad A over „Salem-bine“, het nieuwe geneesmiddel tegen lepra (en tuberculose?) van apotheker dr. M. Th. Koks uit Weltevreden.

Over de bereiding van het middel naar het artikel verwijzende, citeeren wij het volgende:

„Reeds thans zijn klinische genezingen bekend bij tevergeefs met andere middelen behandelde lepra-lidiers. Gelijktijdige inspuiting van chaumoolgra-pre-

Maison van Seventer

GROOTSTE INRICHTING VOOR

DAMES- EN HEERENKLEEDING

— NAAR MAAT —

DEN HAAG

5089

HEERENGRACHT 38 - TEL. 14214

THE COLUMBIA HOUSE

LAAN VAN MEERDERVOORT 99
TELEFOON 32151

Eenig geautoriseerd speciaal Agentschap voor

Columbia Grafonola's

en Records

in 's-Gravenhage

5333

Catalogi wordt op aanvraag gaarne toegezonden
Zendingen naar Nederlandsch Oost-Indië

paraten heeft eer nadeelen dan voordeelen en schijnt de werking van Salembine te vertragen.

De patiënten nemen het middel gaarne in en voelen zich spoedig beter. Het totale aantal behandelden is echter nog te klein om een definitief oordeel te vellen. De Nederlandsche Octrooiraad heeft op advies van prof. Eykman de octrooiaanvraag op de bereidingswijze goedgekeurd. Door tal van autoriteiten o.a. door prof. de Langen worden thans op grooter schaal proeven bij hun patiënten genomen. Uit den aard der zaak zal het nog geruimen tijd duren voor de ervaring voldoende is om zich over de waarde te kunnen uitspreken.

Ook wanneer onverhoopt blijkt dat de werking van Salembine die van de andere chaulmoogra-bereidingen niet overtreft is de winst die dit geneesmiddel biedt niet onbelangrijk omdat de toediening in een aangename vorm mogelijk maakt."

Onder het hoofd „Wetenschappelijke Berichten" schrijft de N. R. Crt. van 1 Mei, ochtendblad C:

„Naar de Roemeense bladen melden, heeft de Roemeense arts, dr. Stavila, een serum tegen lepra ontdekt. Hij heeft hieraan twee jaar gewerkt. Er zijn proefnemingen gedaan in twee kampen voor lepra-lidder. In een geval had het serum zulk een gunstige uitwerking, dat de zieke binnen 14 dagen volkomen genezen het kamp kon verlaten. Dr. Stavila heeft zijn geheele vermogen aan zijn proefnemingen ten koste gelegd en heeft zich thans tot het Roemeense ministerie voor volksgezondheid gewend met het verzoek hem een subsidie toe te kennen voor verdere onderzoekingen."

Zou, vragen wij, het Rockefeller Instituut, zich de zaak niet kunnen aantrekken?

Het Berlijnsche Weekblad „Die Woche" van 10 Mei, maakt melding van een nieuw serum tegen lepra van prof. dr. Hermann Dostal te Weenen.

Wij vestigen er de aandacht onzer lezers op dat het achtste vervolg van den „Catalogus van de boekerij van het departement van Koloniën" is verschenen. De bewerker is de heer M. C. Mallée.

Dit vervolg bevat de aanwinsten over de jaren 1928 en 1929. De indeeling is vrijwel dezelfde gebleven als bij zijn voorgangers, behoudens een juistere benaming van sommige onderdeelen, terwijl de periodieke werken niet meer in de Koloniale Bibliotheek zijn ondergebracht, doch als afzonderlijk hoofdstuk zijn vermeld.

„De Rotterdammer" van 10 en 11 Febr. j.l. bevatte twee hoofdartikelen, die wij niet hebben gelezen, maar die volgens het „Zendingsblad uit de Ev. Broedergemeente: Ons Suriname" van deze maand „wel eenige rechtzetting behoeven". Dat „rechtzetten" doet de redactie en daarna geeft zij het woord aan den oud-gouverneur G. J. Staal, die onder het hoofd „Kwaad gerucht" den schrijver in „De Rotterdammer" raak op zijn plaats zet.

De heer Staal eindigt zijn artikel aldus: „Dat het subsidie-stelsel bezwaren medebrengt, wie zal het ontkennen? Herhaaldelijk is gezocht naar een weg om er aan te ontkomen. Zonder succes. Natuurlijk, want het subsidie is niet weg te redeneeren, niet weg te administrateeren; het kan alleen verdwijnen ten gevolge van economischen opbloei van het land en daarvoor is heel wat anders, heel wat meer noodig dan „the way out" van den schrijver. Daarvoor is ook noodig een warme, levendige belangstelling voor Suriname en zijn volk en het valt te duchten, dat artikelen als het hier besprokene, wezenlijk niet ertoe zullen bijdragen

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX

BEËDIGDE OCTROOIBEZORGERS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 72080 - 72081 - 72082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEN VOOR UITVINDINGEN EN DEPONEEREN VAN HANDELS- EN FABRIEKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5415

Wissel- In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië

Keizersgracht 255 AMSTERDAM. (C) Tel. 31290 en 35290
CURAÇAO CARACAS VENEZUELA

Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië, Venezuela, Columbia en Midden-Amerika 5130

Incasseeringen
Handelsinformaties
Rembours- en
Document.-Credieten

om die belangstelling te prikkelen en de warmte te wekken."

Aan het verslag in de N. R. Ct. van 9 Mei, ocht.bl. C, van de jaarlijksche vergadering van het *Indisch Genootschap*, onder voorzitterschap van prof. mr. C. van Vollenhoven, ontleenen wij het volgende:

„De groep West-Indië, onder voorzitterschap van mr. A. J. A. A. baron van Heemstra, telt thans 55 leden; ook zij vertoont een opgewekt leven en heeft zich in de twee jaren van haar bestaan in verscheidene vormen de belangen van ons gebied in Amerika aangetrokken. Een commissie voor de Bovenwindsche Eilanden bestudeert de nooden en wenschen van dat gebied. De financiën van het genootschap blijken in een gezonden toestand te verkeeren."

In „Het Volk" van 9 Mei een interessante correspondentie uit Paramaribo over den eersten Britsch Indiër in de Koloniale Staten.

Curaçao

Curaçao op de koloniale tentoonstelling te Antwerpen.

A. Kellenaers schrijft in het *Politiek Economisch Weekblad* na een overzicht van wat de Oost te zien geeft, onder meer:

„...ook „de West" ... is niet vergeten. Behalve de verbindingen met het moederland geeft dit deel van de collectieve inzending der Regeering, naast een kaart van Midden-Amerika, waarop onze overzeesche gebiedsdeelen gemarkeerd zijn, een diorama van het Schottengat, een deel van de haven van Willemstad op Curaçao, belangrijk als oliehaven. Men aanschouwt daar het goed functionerende bedrijf der Bataafsche Petr. Mij. met de groote opslagplaatsen" ...

Curaçaosche Handel-Mij. N. V.

Winst f 666.434 (f 490.386), dividend 8 % (onv.).

Aan het verslag over 1929 ontleent het *Handelsblad* het volgende:

De daling van de prijzen van koffie, cacao en huiden trof ons gelukkig niet onvoorbereid, zoodat wij slechts beperkte voorraden voor eigen rekening hadden. De zaken van de bijkantoren wierpen over het algemeen bevredigende resultaten af.

Hoewel de verkregen liquide middelen door de nieuwe aandeelenuitgifte zouden hebben in staat gesteld verdere uitbreiding aan de zaken te geven, noopte de crisistoestand, die reeds gedurende den zomer begon, tot groote voorzichtigheid. Thans echter zien wij de verdere ontwikkeling der zaken met meer gerustheid tegemoet. Sedert den datum der balans vinden de middelen reeds ruimere aanwending. Ter beschikking blijft een saldo van f 666.434. Hiervan wordt een dividend over het verhoogd kapitaal van 8 pct. (onv.) uitgekeerd.

De toekomstige zeemacht in West-Indië.

In de memorie van toelichting op een wetsontwerp tot verhooging van het hoofdstuk Defensie der begrooting voor 1930 wordt omtrent de maatregelen tot bescherming van West-Indië volgens het *Algemeen Handelsblad* gezegd:

„De regeering acht voor een blijvende stationneering in West-Indië noodig een flottielje vaartuig in grootte ongeveer gelijk aan de thans tot de Indische zeemacht behorende „Flores" en „Soemba" en twee torpedobooten van pl.m. 300 ton, geschikt voor bekruisingsdiensten. Aangezien in Nederland niet over een flottielje-vaartuig beschikt wordt, wordt thans een eerste termijn van f 520.000 voor zoodanig vaartuig aangevraagd. De hoofdbewapening er van zal bestaan uit drie kanonnen van 15 c.M.

De snelheid zal 15 mijl bedragen, terwijl de totale kosten van aanbouw op f 2.500.000 worden geraamd. Voor bekruisingsdiensten wil de regeering bestemmen twee der in Nederland aanwezige torpedobooten (Z-booten), welke in verband met haar bewapening en snelheid „na het ondergaan van eenige wijzigingen, voor dezen dienst in West-Indië geschikt geoordeeld worden."

Justitie en politie.

Het schijnt, dat de oproeping, die voor eenigen tijd in het *Weekblad van het Recht* heeft gestaan voor gegadigden naar het lidmaatschap van het Hof van Justitie in Curaçao nog niet het gewenschte gevolg heeft gehad. Tenminste de termijn voor in-

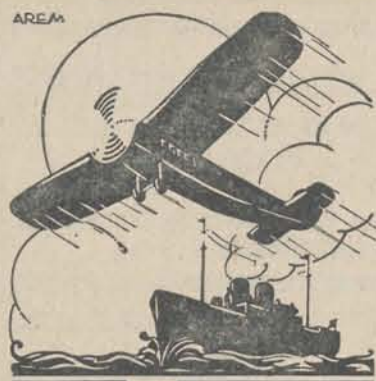
Hoofdinspecteur voor 's-Gravenhage: F. J. MAHLMAN,
Plaats 31a 5069

diening van verzoekschriften, sloot, meenen wij, 1 April j.l. en nog is niemand benoemd. Wij hooren bovendien, dat de procureurs-generaal bij de gerechtshoven hier te lande een aanschrijving hebben gekregen, om in hun amtsgebied geschikte krachten op deze open plaats opmerksaam te maken, en dat er nu eenige beweging in de in aanmerking komende ambtenaarswereld is waar te nemen. Toch zal het altijd moeilijk vallen een beslissing te nemen. Men weet zoo weinig van Curaçao, van den levensstandaard, van het werk. Het vooruitzicht, om in een zesjarigen ambtstijd ten minste één jaar op de bovenwindsche eilanden en één jaar op Aruba te moeten zitten in een geheel of grotendeels Engelsche omgeving heet ook misschien iets tegen. Het is anders wel eigenaardig, dat de bezorgdheid voor het Engelsch als rechtstaal groter bezwaren schijnt te hebben dan die voor het Papiëmentsch. In dit verband willen wij er nog eens tegen waarschuwen, Aruba ook in dit opzicht niet te laten verengelschen, en pleiten voor de wenschelijkheid, daar voor het Nederlandsch in de rechtspraak te blijven opkomen. Wij voor ons meenen, dat een tijdelijke plaatsing in Curaçao voor jongere rechterlijke ambtenaren, voor wie de promotiekansen niet zoo gunstig zijn in Nederland, veel aanlokkelijks kan hebben, mits „Kolonien" en Justitie" voldoende zekerheid geven van medewerking tot herplaatsing hier

Als 't u belijft
mevrouw!

N.V. VEREENIGDE BAKKERIJEN
DE HAAGSCHE BROODFABRIEK EN DE OUDE VETTE HEN
495. DEN HANG VB. DAGELIJSCH BEZORGING DOOR DE GEMEEDE

Wij verzenden
voor U naar
INDIË

kristal, porselein,
glas, keukenbe-
noodigheden,
huish. artikelen.

Embballage vrij
en garantie
voor behouden
overkomst.

J.J. GEUBELS
TUSSCHEN 2 MARKTEN - GRONINGEN

DAMESSTOFFEN
ZOWEL
VOOR DE TROPEN
ALS VOOR HOLLAND

BOTHE
Keerstraat 21 Den Haag
STALEN WORDEN TEN
SPOEDIGSTE OP AANVRAGE
FRANCO GEZONDEN
DOOR GEHEEL NEDERLAND

te lande in overeenkomstigen rang, als men ginds gehad heeft, bij terugkeer.

Het bleek ons ook weer, hoe hard noodig het is, dat de Curaçaosche „Fruin“, althans iets, dat daarop lijkt, komt. Zoo'n uitgave moet in dezen tijd afzetgebied hebben.

In Rotterdam en Amsterdam schijnt men onder de politie ook voor Curaçao te werven. Wij hoorden van politieagenten, die een aanstelling, waarschijnlijk bij de recherche — of op Aruba, gelijk een bericht in de *Amigo* doet vermoeden — kunnen krijgen, en van inspecteurs, die voor commissaris van politie in aanmerking willen komen. Heel duidelijk is deze laatste betrekking, als het inderdaad in de bedoeling ligt, daarvoor iemand te laten uitkomen, ons niet. Wij krijgen dan de procureur-generaal, de troepencommandant, de commissaris — als 'maar geen kind met een waterhoofd wordt, die politie.

Allen die gaan, bij justitie en politie, met den domine voor Aruba, bevelen wij de studie van de landstaal aan en wat dies meer zij aan den West-Indischen leergang van mr. Schalkwijk te Rotterdam.

Uit den Verren Vreemde

Britsch-Indië; smeulende revolutie.

Nadat den 5en Mei het bericht bracht van Gandhi's inhechtenisneming is het moeilijk geworden in de mededeelingen uit Britsch-Indië een lijn te volgen, die als de hoofdlijn mag worden beschouwd.

Het All-India-congres had den Mahadma de algemeene leiding opgedragen; zoolang als hij deze in handen had, kon men hetgeen onder zijn directen invloed geschiedde als de kern van het verzet, of (gelijk reeds in een communiqué gezegd is) van de revolutie beschouwen, en al het overige als neven-tooneelen, maar na zijn interneering voor „zoolang het de regeering behaagt“, is er van algemeene, erkende leiding zoo weinig te bespeuren, dat men niet weet in hoever men haar kan zoeken en vinden in de vele verzetsuitingen, die in groot aantal blijven voorkomen.

De inhechtenisneming te Goejerat, die in het pik-donker voor 't aanbreken van den dag werd volbracht, was gelukt voordat de omgeving tijd had er tegen in verzet te komen. Van daaruit werd hij naar de gevangenis van Poona, niet ver van Bombay, overgebracht. Hij zal als geïnterneerde beschouwd worden, niet voor den rechter komen, en dus weer in vrijheid gesteld worden als de regeering meent dat 't oogenblik hiervoor zal zijn gekomen.

Tegen zijn aanhouding heeft men in velerlei vorm protest vernomen. Rouwvertoogen en vertooningen zijn gehouden in vele plaatsen van Britsch-Indië, doch ook in verre oorden, waar Indische hindoes wonen, zooals in Afrika, Panama, Nederlandsch-Indië. In vergaderingen, persartikelen, manifesten zijn in Britsch-Indië veroordeelingen van de daad uitgesproken; relletjes, die hier en daar omtrent dien tijd zijn voorgekomen, zijn er aan toegeschreven of hebben er een feller karakter door gekregen. Met dit al is 't niet gekomen tot een algemeene heftige uiting van verontwaardiging of boosheid. Tegenover de blijken van afkeuring staan overigens ook andere, die de regeering reeds van te vegaande lankmoedigheid ten aanzien van Gandhi beschuldigd hadden.

Gandhi had Abbas Tyab-dzji, voormaligen rechter, als leider aangewezen, in het geval van zijn arrestatie. Deze beraamde een tocht naar 'slands zoutdépôt Dharsana. Den 12en Mei begon de opmarsch uit Karadi, mevrouw Gandhi zegende de deelnemers. Tyab-dzji en 59 vrijwilligers, die hem

vergezelden, werden in hechtenis genomen. Hij had mevrouw Sarajini Naidoe aangewezen om de overige vrijwilligers verder aan te voeren. Deze werd met haar volgelingen door de politie omsingeld. Zij verzocht allen neer te hurken; de politie zou 't geduld eerder verliezen dan zij, zoo meende zij, ten onrechte. Na 2 dagen gaven de geduldigen het op. Mevrouw Naidoe werd eerst gearresteerd, spoedig daarna weer vrijgelaten. De opmarsch scheen verlopen. De manoeuvre was feitelijk ook eigenlijk al een aanklacht geweest tegen Gandhi's beleid, aangezien er uit bleek, hoe men van 't regeerings-zout afhankelijk is.

Toch is de strijd om het zout nog niet volstreden. De vrijwilligers hebben daarna een andere tactiek toegepast. In vele kleine groepjes verdeeld hebben zij de kracht en de waakzaamheid van de politie volhardend uitgeput. Op een punt is het hun zoo gelukt tot een zoutdépôt door te dringen. Dit is meer interessant kleingedoe, dan een feit van groote beteekenis.

Zooals reeds opgemerkt is, hebben eenige neven-tooneelen zich in min of meer zelfstandige actie, tot haarden van verzet gevormd. Besturen van congressen, afdelingen, vereenigingen trachten leiding aan gebieden, partijen, groepen te geven.

Worden leiders, die, naar de opvatting van de regeering of van de politie, te ver gaan in oproerige bedrijvigheid, in hechtenis genomen, dan volgt, door de nu ingestelde speciale wijze van berechting, doorgaans heel gauw een veroordeeling tot gevangenisstraf (voor maanden, ook wel voor jaren). Dan neemt de bevolking, of althans een deel ervan, teekenen van rouw aan, winkels worden gesloten, betoogingen worden gehouden. Komt 't hierbij tot tegendemonstraties, die tot botsingen leiden, of maken de betoogers het anderen lastig, dan treedt de politie, zoo noodig gesteund door militaire patrouilles of burgerwachten, op. Er zijn weer relletjes te bedwingen; dooden, gewonden, arrestaties, veroordeelingen. Weer protesten enz.; de kringloop!

Wanneer deze kringloop een gebied in rep en roer houdt dat (ruw genomen) in overvlakte en in zielental zoowat te vergelijken is met Europa, zonder Rusland, dan vormt dit al een verschijnsel, dat in oorzaak, in aard en wezen, in vraag van politie en politiek zóó ingewikkeld is en zooveel mogelijkheden voor heden, voor naaste- en verdere toekomst stelt, dat men met volle recht kan zeggen, dat de vulkaan in Britsch-Indië nog in volle werking is, al lijkt de regeering erin geslaagd de zoutbeweging tot een mislukking te maken.

De berichten over de gespannen verhoudingen en hare uitbarsting komen uit alle deelen van Indië, met dien verstande, dat berichten over verzet tegen die verzetsbeweging ook uit vele deelen komen.

In 't voorafgaande is een poging gedaan om het roezemoezige geheel als geheel te laten waarnemen, zooals het, uitgaande van non-coöperatie, lijdelijk verzet, burgerlijke ongehoorzaamheid, boycot, nu een moeilijk ingehouden burgeroorlog, een smeulende revolutie geworden is.

In welke richting door de regeeringen te Delhi en te Londen naar een goede oplossing wordt gezocht, kan blijken uit de hiervolgende communiqués van 12 Mei.

Wedgwood Benn, de Britsche minister voor Indië, heeft in het Lagerhuis medegedeeld, dat het eerste deel van het rapport der commissie van Simon gepubliceerd zal worden op 10 Juni. Dit deel bevat een historische uiteenzetting. Het tweede deel, dat het advies der commissie behelst, zal 24 Juni verschijnen.

In de door het departement voor Indië openbaar gemaakte verklaring van den Onderkoning Lord Irwin, herinnert deze aan zijn vroegere mededeeling, dat de vertegenwoordigers van de verschillende partijen en belangen in Britsch-Indië en van de Br. Indische staten zouden uitgenoodigd worden om afzonderlijk of gezamenlijk, zooals de toestanden wenschelijk zouden maken, bijeen te komen, ten einde de vraagstukken te bespreken, zoowel wat Br-Indië in zijn geheel betreft, als voor interne toestanden.

Gandhi heeft door dit aanbod te verwerpen een in de Indische geschiedenis ongekende gelegenheid voorbij laten gaan en een unieke kans laten verlopen om een constructieve rol te spelen.

De Onderkoning vervolgt: Tot haar spijt, maar onvermijdelijk met het oog op de toenemende bedreiging, is mijn regeering genoodzaakt geweest zich te wapenen en de noodige maatregelen te nemen. Hoewel wij door de omstandigheden en door de actie van anderen tot deze stappen waren gedwongen, wensch ik toch duidelijk te maken, dat ons doel onveranderd blijft en noch de Indische regeering, noch de Engelsche regeering zullen van haar besluit afgebracht worden om de politiek voort te zetten, die in November 1929 was aangekondigd. (Daarin werd over den dominion-status als einddoel gerept).

Sportschool P. C. TIMMER
Kon.-Emmakade 133 - Den Haag - Telef. 33348
BOKSEN SCHERMEN JIU-JITSU
Heilgymnastiek en Massage voor Dames en Heeren
5219

De advertentie heeft denzelfden plicht te vervullen in de krant, als de verkoper in het kantoor of achter de toonbank. (De Zakenwereld).

KAWEEETJES

DEN HAAG

Hotel „OLD ENGLAND“
Wagenstraat 140a — DEN HAAG
Kamers met ontbijt vanaf f2.50. — Bij langer verblijf reductie. — Tevredenheidsbetuigingen van Indische familiën voorhanden.
5292

CH. HALPER, Gediplomeerd Horlogemaker-Opticien.
Koningstraat 68, 's-Gravenhage. Tel. 12204. Opg. 1915.
Magazijn van Uurwerken en Optiek, annex Reparatie-Inrichting Speciaal ook voor Antieke- en Gecomplieerde Uurwerken en Contrôle-Apparaten. Let s.v.p. op naam en adres.
5426

Voor BROOD en GEBAK: Henri J. Carels, Den Haag, Amsterdam en Haarlem

Nadat de Onderkoning had medegedeeld, dat maatregelen worden genomen om op 20 October de rondetafelconferentie te Londen bijeen te doen komen, vervolgde hij: Hoewel deze datum later is, dan ik in velerlei opzicht zou hebben gewenscht, geeft hij het voordeel, dat de Indische gedelegeerden nu gelegenheid hebben te Londen met afgevaardigden van de dominions persoonlijk van gedachten te wisselen, die dan door de rijksconferentie te Londen bijeen zijn. De opening van de Indische conferentie zal dadelijk aansluiten bij het einde van de rijksconferentie. (D.i. de bijeenkomst van de eerste ministers van alle dominions met de leidende personen der Engelsche regering).

Ik weet, dat er op het oogenblik in Indië een zeer verbreide wensch naar werkelijken politieken vooruitgang is. Intusschen is er onder de werkelijke problemen geen belangrijker dan de toekomstige positie van de minderheden. Het is duidelijk, dat alleen een regeling bevredigend kan geacht worden, die erkenning inhoudt van de belangrijke groepen van minderheden en hun veiligheid geeft. Maar zoolang de aanhangers van de burgerongehoorzaamheid weigeren den feitelijken stand van zaken in te zien en voortgaan te handelen, alsof het eenige wat wenschelijk is, is de wetten te verkrachten, afgescheiden van de gevolgen, zoolang zullen zij juist die dingen uitstellen, die zij zeggen te wenschen en die anderen dan wellicht zullen bereikt hebben.

Het oordeel der Engelsche pers over de verklaring van Lord Irwin, die door minister W. Benn in het Lagerhuis werd weergegeven, en die, behalve het hier vermelde, ook een uiteenzetting van den algemeenen toestand gaf, is aldus kort weer te geven.

Lord Irwin's nieuwe verklaring wordt hier goed ontvangen, al bevat zij weinig nieuws, behalve de aankondiging der ronde-tafel-conferentie tegen omstreeks 20 October d.w.z. na de rijksconferentie.

De Indische kwestie zal dit jaar en het volgend jaar dus vijf stadia doorloopen: eerst in Juni de publicatie van het rapport der commissie-Simon, dan het overleg der ronde-tafel-conferentie, dan de formulering van voorstellen door de Britsche regering, ten vierde de beraadslagingen in den boezem van een gezamenlijke parlementaire commissie, ten vijfde, de behandeling van de voorstellen in het Britsche parlement, dat de verantwoordelijkheid behoudt.

Een enkel beoordeelaar meent, dat Irwin door te verstaan te geven, dat voor hem de ronde-tafel-conferentie de spil der kwestie is, misschien wat te veel de aandacht afgeleid heeft van het werk der commissie-Simon, die toch de basis der onderhandelingen leveren moet.

De politiek van het moment blijkt dus te zijn: in Indië de zaken gaande houden door te trachten het

juiste midden te vinden tusschen gepaste lankmoedigheid en noozakelijke strengheid, en aan allen het vooruitzicht te geven op een gelegenheid om in October te zamen over de verhouding van Indië in de groote algemeene Britsche rijksgemeenschap te beraadslagen.

Zal het ongeduld op deze manier te breidelen zijn? De round-table-conference is reeds lang toegezegd. Maar misschien heeft de ondervinding menigeen, en aan beide zijden nu wijzer gemaakt.

Reeds lazen wij dat Gandhi, die enkele maanden geleden de verklaring uitsprak, dat Indië geen genoegen zou kunnen nemen met dominion-status, thans weer zou hebben gezegd, dat Indië hiermede wel voldaan zou kunnen worden.

Mohammed Ali, de liberale leider van het Indisch congres, stelt pogingen in 't werk om als bemiddelaar tusschen de Indische regering en de leiders van het verzet op te treden.

Veel zal afhangen van de voorstellen en vooruitzichten, waarmede het rapport der Simon-commissie in Juni voor den dag zal komen.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

PROGRAMMA VAN HET CONGRES

der

Vereeniging „Oost en West”

te Bergen op Zoom

op Zaterdag 28 Zondag 29 Juni 1930.

Zaterdag 28 Juni 1930.

11 u. 30 v.m. Aankomst en verwelkoming der congressisten op de Groote Sociëteit door het Afdelingsbestuur.

12 u. Lunch in de Groote Sociëteit.

1 u. 30 n.m. Algemeene Vergadering in de groote zaal van de Sociëteit Thalia. De agenda verschijnt in het volgend no. Spreker: Prof. Dr. C. C. Berg, Hoogleraar in de Javaansche Taal en Letterkunde, over „Java en zijn houding tegen drie Wereldgodsdiensten”.

3 u. 15 n.m. Ontvangst van het congres door het Gemeentebestuur van Bergen op Zoom ten Stadhuize, opgeluisterd door het Berg op Zoomsche Mannenkoor.

3 u. 45 n.m. Autotocht aangeboden door V.V.V. naar de bekende Wouwsche Plantage.

7 u. n.m. Diner in de groote zaal van de sociëteit Thalia. Onder het diner Strijkorkest door het Ensemble Gebr. Dietvorst.

8 u. 30 n.m. Groot concert.

Zondag 29 Juni 1930.

Boottocht op de Oosterschelde en tocht naar Zierikzee en het eiland Schouwen, aangeboden door de Afdeling Bergen op Zoom; buffet aan boord.

Het tijdstip van embarkement wordt nog nader precies bekend gemaakt.

2 u. n.m. Ontvangst van het congres te Zierikzee en verdere bezichtiging van het eiland Schouwen.

4.30 u. n.m. Vertrek naar Bergen op Zoom. Aankomst ongeveer 6 uur, half zeven.

Tabel van den treinenloop naar Bergen op Zoom op 28 Juni 1930.

Vertrek.	Aankomst te Bergen op Zoom
Van Deventer	7.03
„ Enschede	6.00
„ Apeldoorn	6.49
„ Amsterdam	8.22
„ Nijmegen	8.40
„ Breda	10.29
„ Amersfoort	8.21 11.16 v.m.
„ Utrecht	8.50
„ Hilversum	7.43
„ Amsterdam	8.20
„ Haarlem	8.42
„ Leiden	8.54
„ Den Haag	9.23
„ Rotterdam	9.47
„ Groningen	7.07 1.11 n.m.

Ledenlijsten.

De nieuwe ledenlijsten der Vereeniging zijn ad f 2.50 verkrijgbaar bij het Algem. Secretariaat Korte Voorhout 6.

Jaargang 1929 „K. W.”

Volledige jaargang Kol. Weekblad 1929, verkrijgbaar bij het Alg. Secretariaat ad f 5.— p. jaargang.

VAN DE REDACTIE.

Afhalen van Indische aangeteekende stukken.

De Indische mail wordt als regel des Zaterdag te 's-Gravenhage ontvangen en meermalen op zoodanig tijdstip, dat de kennisgevingen van aankomst van de aangeteekende stukken, welke met deze mail aankomen, eerst in de 3e bestelling kunnen worden opgenomen.

De geadresseerden hebben dan voor 't meerendeel geen gelegenheid meer, de stukken op het hoofdpostkantoor af te halen, omdat het loket des Zaterdag om 18 uur sluit. Om aan dit bezwaar tegemoet te komen, zal voortaan de gelegenheid tot afhalen van die brieven tot 20 uur verlengd worden.

Er wordt voorts nog de aandacht van het publiek op gevestigd, dat het expresse-bestelling kan vragen

KAWEE'TJES

ARNHEM

GESCHER & KEMPER
Ketelstraat 36 ARNHEM Telefoon 25601
Complete Meubilerieering 5322

APELDOORN

ELECTRISCHE MEUBELFABRIEK
H. SCHUILENBURG en L. v. d. VLIET 5317
Complete Meubilerieering volgens opgaaf en teekening
Kanaalstraat 21 — APELDOORN

AMERSFOORT

Stoomwasscherij „DE HOOP”
(GEBR. NIEUWLAND) 5300
Tel. no. 170. AMERSFOORT.
Beveelt zich beleefd aan bij Indische Familiën.

AMSTERDAM

J. DE VRIES & ZON
Kastanjeweg 14 AMSTERDAM
Handel in AARDAPPELEN, GROENTEN en FRUIT.
En gros 5127 En détail
(Alle bestellingen worden per auto thuisbezorgd)

BREDA.

A. DE KONING & ZON - GINNEKEN
— DESKUNDIGE TUIN-ARCHITECTUUR —
AANLEG EN ONDERHOUD VAN TUINEN
Rotstuinen — Borders — Flagstons Tuinpaden
Artistiek Bloemwerk — Speciale Cacteeën Cultuur
MOLENSTRAAT 9 5265 Telefoon 1499 (Breda)

Mineraalwater- en Limonadefabriek „DE KROON”
Haven 20 BREDA Telefoon 510
Alle soorten Wijnen — Bieren — Stout
Victoria-Water — Fruit-Soda — Vichy-Water
— Levering aan particulieren — 5264

DELFT

N.V. STOOMWASSCHERIJ
„DE WITTE LEEUW”
OOSTSINGEL 96-98 DELFT TEL. 218 5308

STOOKT

1e soort BELG. ANTHRACIET $\frac{30}{50}$ f 3.10 per H.L.
 $\frac{20}{30}$ „ 2.90 „ H.L.
GEBR. KOUWENHOVEN, Vrouwenrecht 2, Delft
Telefoon 153 5238

DEVENTER

Indische Uitrustingen
(ook voor Dames). Vraagt inlichtingen of catalogus.
„T MODEHUIS BATAVIA” 5341
Wed. A. Dorgelo & Zn., Lange Bisschopstr. 5, DEVENTER

Fa. F. VAN DE VOOREN & Co.
DEVENTER, Nieuwstraat 33. Telefoon 1082.
Moderne Optiek. Brillen, So Easy's en Pince Nez
Zeiss Glazen en Kijkers. 5339

BRANDSTOFFENHANDEL
Fa. W. DE ROOS & ZON 5340
Rozenstraat 13. M. de Boerlaan 109.
Telefoon 386. — DEVENTER.

Fa. Wed. G. J. EILANDER
Brink 85-86. Telefoon 198. DEVENTER
Kantoorboekhandel 5349
Vulpenpennen Schrijfmachines

SCHOENENMAGAZIJN B. ROMMELAAR
BROEDERENSTRAAT 20 DEVENTER

ALLEENVERKOOP der van SCHIJNDEL luxe schoenen
Nederlandsch fabrikaat met Wereldnaam 5345
VERDER RUIME KEUZE IN ALLE SOORTEN SCHOENEN

C. BLEEKER 5346
IN REISARTIKELEN
BROEDERENSTRAAT 1 DEVENTER
TEL. 777

LEIDEN

Muziekhandel L. VAN GEELEN
Haarlemmerstr. 55 t/o het City Theater
Tel. 593 5247 LEIDEN

HILVERSUM

Huize „SLAMAT”
VAARTWEG 115. HILVERSUM.
Pension 1ste klas. Centr. verwarming. Prima keuken.
Eig.r.ss VAN WIJK en KREEK. 5294

Hotel, Café - Restaurant „Hof van Holland”
KERKBRINK — HILVERSUM
— Schitterende Terrassen — Garage —
— Gerenommeerde Keuken — 5422
— Groote en kleine zalen disponibel —

PIANO of Radio?

Piano en Radio staan niet tegenover elkaar; zij vullen elkaar aan en al geeft de radio de muziek ook nog zoo goed weer, op gezellige avondjes heeft de piano toch nog altijd de voorkeur.

Een piano is niet alleen een middel om muziek ten gehore te brengen, maar bovenal een middel om persoonlijk muzikaal gevoel te ultiem. Wie muzikaal is, zal altijd het verlangen blijven om zelf te spelen.

Ook zal luisteren naar goede muziek alleen, het gehoor niet ontwikkelen. Kinderen, die piano leeren spelen, zullen later veel beter goede muziek kunnen waardeeren, dan zij die geen muziekkennis hebben.

Een goede piano is de sleutel tot de gezelligheid in huis en een goed pianospeler is overal welkom. Geeft daarom Uw kinderen de gelegenheid, die U mischien vroeger gemist hebt. Wij kunnen U een goede piano leveren vanaf

f 550.—

GOOSEN & SWAGERMAN
LAAN VAN MEERDERVOORT 100
DEN HAAG TELEF. 37867
PIANO'S ORGELS RADIO

5289

ZOMERPRIJZEN.

Brandstoffenhandel „MERCURIUS”
TELEFOON No. 11761 — SMIDSWATER Nos. 5-6
J. W. v. EDE v. d. PALS - DEN HAAG

LEVERT UITSLUITEND: 5211
Anthraciet van de **Domaniale** en van de 1ste soort Belgische mijnen.
Brechcokes voor Centrale Verwarming.
Maakt eens kennis met mijn
Wales Anthraciet Speciaal,
20/30 en 30/50 à f 3.10 per H.L.
Het product voor de toekomst.
ZUINIG - WEINIG ASCH - GROOTE HITTE

van de voor hem aangekomen aangeteekende stukken. Men krijgt dan voor f 0.10 per brief de stukken thuis en bespaart zich een gang of een tramrit naar het postkantoor.

Extra Mail uit Indië.

Met het s.s. Grotius van de Maatschappij Nederland, dat op 24 April l.l. in extra reis van Tandjong Priok naar Amsterdam vertrok, wordt een volledige landmail en zeepost vervoerd.
De „Grotius zal vermoedelijk 24 Mei te Amsterdam aankomen.

Boottrein Stoomvaart Maatschappij „Nederland”.

Het Agentschap der N.V. Stoomvaart Maatschappij „Nederland”, de firma Crans & Co. te Den Haag, meldt, dat de boottrein, aansluitende op het thuisvarende stoomschip „Koningin der Nederlanden”, Zondag 25 Mei a.s. des morgens 11.00 uur aan het station Staatsspoor in Den Haag zal aankomen. (o. o. v.).

In Nederland aangekomen verlofgangers.

C. Hertogs, stat.-comm. 1e kl. b. d. S.S. en Tr., Pr. Hendrikkade 121B, Amsterdam; H. Hendriks, gouvernements-veerarts 1e kl., Graafscheweg 82, Nijmegen; J. C. Vergouwen, ass.-res. bij het B. B., Bergsingel 74A, Rotterdam; dr. A. J. R. Heinsius, referendaris bij de Alg. Secretarie, P. C. Hoofstraat 144, Amsterdam; W. E. A. Suerink, commies bij het hoofdbestuur van den P. T. T.-dienst; P. C. Hoofstraat 144, Amsterdam; M. Schrijver, stationscommies 2e kl. bij de S.S. en Tr., Begoniastraat 228, Den Haag; W. B. Pabst, onderwijzer 1e kl. bij het O. W. L. O., Corn. Jolstraat 34, Scheveningen; C. J. Poulon, stationscommies 2e kl. bij de S.S. en Tr., Akeleistraat 132, Den Haag;

J. de Meij, hoofd van de Openbare Ambachtsschool voor Inl. te Magelang, Adelheidstraat 174, Den Haag; J. F. J. Dingeman, 1e commies bij de S.S. en Tr., Fahrheitstraat 694, Den Haag; Ch. O. A. Kuin, stationscommies 2e kl. bij de S.S. en Tr., van Blankenburgstraat 78, Den Haag; F. A. Belle, onderwijzer 1e kl. bij het O. W. L. O., Seinpostduin 4, Scheveningen; L. A. W. Sibbald, opzichter 1e kl. bij de S.S. en Tr., Reinkenstraat 39, Den Haag; J. Voorhamme, gedipl. gezagh. bij het B.B., Admiralengracht 277, Amsterdam; H. M. Scharphuis, commissaris van politie 1e kl., Voorschoterlaan 107, Rotterdam; mej. dr. E. A. van Teutem, gouvernements-arts 1e kl., p.a. Ned. Handel Mij, Den Haag; ir. G. A. de Mol, landbouwconsulent te Koctaradja, Ubbergschê Veldweg 37, te Nijmegen; G. D. L. Highton, ambtenaar 2e kl. bij den dienst der In- en Uitvoerr. en Acc., van Diemenstraat 158, Den Haag; Th. W. Brugman, tijd. wd. hoofdcommies bij het dept. van Gouv. bedrijven, Fahrheitstraat 694, Den Haag; mejuffrouw M. A. Muller, klerke bij den P. T. T.-dienst, 1e Sweelinkstraat 31, Den Haag; mej. A. Dieduksman, klerke bij den P. T. T.-dienst, 1e Sweelinkstraat 31, Den Haag; A. H. A. Seepersaud, (met verlof buiten bezwaar van den lande), hulpverpleegster bij het Militair Hospitaal te Paramaribo, Timorstraat 135, Haarlem-Noord, E. E. G. Meis, opzichter 1e kl. bij de S.S. en Tramwegen, Reinkenstraat 39, Den Haag; K. J. Wijngaarden, assistent-resident bij den Alg. Bestuursdienst, Bellamystraat 23bis, Utrecht; A. K. L. Bouwhuis, machinist bij 's Lands Baggerbedrijf, Rozenveldstraat 51c, Rotterdam; J. D. C. Breijer, burg. ambt. topograaf bij de Triangulatie-brigade van den Topografischen dienst; afd. Indische adressen, Hoofdpstkantoor, Den Haag; E. de Vries, landbouwconsulent, Wilhelminadorp (Goes); W. F. Groeneveld, amb. 2e kl. bij den dienst der In- en Uitvoerrecht en Accijnzen, Regentesselaan 132, Den Haag; W. Ch. Versnel, referendaris bij het Departement van Financien, Frankendaal 42, Rotterdam; W. A. P. Makaly, adj. controleur van de Belastingen, Beeklaan 339, Den Haag; mej. M. M. J. H. Beijers, onderwijzeres 2e kl. bij het O. W. L. O., Vierlingsbeek (Noord-Brabant).

Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië.

Mej. A. J. E. van Puffelen, gouv.-arts bij den D. V. G., Thomsonlaan 23, Den Haag; dr. A. G. Malcolm, tijd. accountant 3e kl. bij den Belasting-Accountantsdienst, Regentesselaan 7, Den Haag. E. Croes, administratief ambtenaar bij het Binnenlandsch Bestuur, Fahrheitstraat 603, Den Haag; mej. dr. Ch. Flaumenhaft, gouv. arts b. d. D. V. G., Sanatorium Berg en Bosch, Soerenscheweg, Apeldoorn; mej. R. Samkalden, als voren, Gemeente-Ziekenhuis, Arnhem; mej. H. M. Weekhout, zich noemende en schrijvende Reijke als voren; van Naeltwijkstraat 90, Voorburg; ir. J. Regeer, ingenieur 3e kl. bij den dienst van den Waterstaat en 's Lands B. O. W., Ch. Ruijsstraat 4, Roermond.

Mutatiestaat van 14 tot 21 Mei '30

Nieuwe Leden:

E. A. Boerenbeker, Indol. Stud. Den Haag, Goudenregenstraat 224. f 2.50.
B. Huussen, Bloembollenwekerij „Zandhoek” Hillegom, Wilhelminalaan 8. f 5.—
Mejuffrouw F. Ph. Brook, Onderwijzeres O. L. O., Paramaribo, Klipsteenstraat. f 5.—
Pater H. Hulsmann, St. Familiekerk, te Overzijde Curaçao. f 5.—
J. F. Bub, Rotterdam, Kleiweg 187b. f 5.—
H. A. Eekhof, Nijmegen, Archipelstraat 5. f 5.—

Nieuwe Begunstiger:

H. J. Schutt, Musicus, Bergen-op-Zoom, Meeuwusenstraat 6.

Adresveranderingen:

C. H. M. Ch. Dieben, Stud., Amsterdam, van: Amsteldijk 60 naar: Palestrinastraat 7, p.a. mevrouw A. J. Meijer.
G. L. M. H. Higly, thans: Luitenant-Kolonel der Art. te Utrecht, Koningslaan 20.
W. Weisfelt, Kapitein Mil. Administratie, thans te Utrecht, Justus van Effenstraat 19bis.
D. A. N. Fisher, Oud Ass.-Resident, van: Villard de Lans (France) naar: Den Haag, 2de Sweelinkstraat 173. f 5.— (Contr. '30 reeds voldaan).
P. J. van Gulik, Oud-Gouverneur van Midden-Java, van: Semarang naar: Den Haag, Frankenslag 344. f 5.— (Contributie '30 reeds voldaan).
H. Pek, oud-secretaris Dep. O en E, van: Den Haag, Joh. v. Oldenbarneveltlaan 49 naar: Doorn, Parklaan 3. f 5.— (afd. Utrecht).
J. Toot, Gedel. Lid onderwijsraad, van: Laren, Slangenweg 2 naar: Weltevreden, Djamboelaan 1.
H. Fabriek, van: Haarlem, Bosboom Toussaintstr.

Met Pensioen.

Mej. W. J. J. Valk, gouv. arts 1e kl. bij den dienst der Volksgezondheid, p.a. Ned. Handel Maatschappij, Den Haag; F. J. van Vlijmen, ondercommissaris van politie, Groenewoudscheweg 178, Nijmegen; L. R. Middeburg, secretaris der S. S. en Tramwegen, Cremerweg 5, Den Haag; F. W. S. Schrieder, kantoorhoofd bij de S. S. en Tramwegen, van Bylandtstraat 100, Den Haag.

Van onze Adverteerders.

Een aantrekkelijk restaurant.

Hieronder brengen wij een afbeelding van een restaurant, dat velen vroegeren bezoekers van die inrichting zal treffen door de algeheele verandering, welke 't in zijn voordeel heeft ondergaan. Het is n.l. een kiek van het geheel gerestaureerde restaurant aan de Bazarstraat 19 te 's-Gravenhage, waar thans de heer H. A. W. Weilemann, die als chef-kok bij Kempinski een algemeene bekendheid heeft verworven, z'n scepter voert. Dat is niet alleen te merken aan uiterlijke veranderingen, als aankleding en vergrooting; ook de tafel die hier door den prima-vakman wordt bereid en het buffet, dat eveneens door den bekwamen heer Weilemann wordt verzorgd, getuigen van den nieuwen geest, die het restaurant wederom tot grooten bloei zal brengen!

F. E. EVERS, Accountant

Lid van den Nederlandschen Bond v. Accountants
ACCOUNTANCY 5032
NEDERL. EN INDISCHE BELASTINGZAKEN
OPLEIDING BOEKHOUDAMENS
Kantoor: Javastraat no. 76, Den Haag. Tel. 13041
Woonhuis: Segbroeklaan 56, Den Haag. Tel. 39109

Geïntroduceerd door:

Mr. E. Rijke te Leiden.
Eigen aanmelding.
den heer H. J. Wolff te Paramaribo.
Mr. B. de Gaay Fortman te Amsterdam.
Eigen aanmelding.
den heer R. J. van der Tuuk te Hees bij Nijmegen.
Afdelingsbestuur van Bergen-op-Zoom.

20 naar: Padang, p.a. firma Kolk & Co.
J. L. Neuteboom, thans Directeur Muloschool te Poerworedjo.
D. H. Ooms, thans: onderwijzer 2de klasse Fort de Kock.
E. H. Simon, Algemeen Ontvanger 1e klasse, van: Medan naar: Weltevreden.
S. C. Th. van der Paardt, thans: Leeraar H.B.S. te Weltevreden, Kanarielaan 21.
G. Ch. Rapp, controleur 1e klasse B.B. thans te Bangko (Djambi).
G. Scheffel, Ass.-Resident, thans te Menes (Bantam)
Mr. C. W. Hopster, Wassenaar, van: Pension de 2 Beuken, Schouwweg 7 naar: Burchtplein 1.
H. J. A. Nijpels, Eindhoven, van: Prins Hendrikstr. 9 naar: Hotel du Commerce Stationsplein 1.
J. Swartjes, Oud Luitenant Kolonel N.I.L. van: Nice, Avenue Mirabeau 4 naar: Brussel, Place du Comité National 7.